

Justitiële jeugdinstelling Sint Maarten Nulmeting bij het Miss Lalie Center

Justitiële jeugdinrichting Sint Maarten Nulmeting bij het Miss Lalie Center

Opdrachtgever: Raad voor de rechtshandhaving

December 2016

Inhoudsopgave

Lijst met gebruikte afkortingen	7
Voorwoord	9
Samenvatting en aanbevelingen	11
Summary and recommendations	15
1A Plan van Aanpak, Toetsingskader en Onderzoek	19
1.1 Inleiding en aanleiding	19
1.2 Doelstelling	19
1.3 Probleemstelling	19
1.4 Toetsingskader	20
1.5 Onderzoeksanpak en -methode	20
1.6 Afbakening	20
1.7 Objectbeschrijving	21
1.8 Leeswijzer	21
1B Bevindingen en Beoordeling	23
Algemene inleiding/Context	23
2 Rechtspositie	27
2.1 Inleiding	27
2.2 Rechtmatige insluiting	27
2.2.1 Criterium	27
2.2.2 Bevindingen	27
2.2.3 Oordeel	27
2.3 Huisregels	28
2.3.1 Criterium	28
2.3.2 Bevindingen	28
2.3.3 Oordeel	28
2.4 Activiteitenprogramma	28
2.4.1 Criterium	28
2.4.2 Bevindingen	28
2.4.3 Oordeel	29
2.5 Accommodatie en hygiëne	30
2.5.1 Criterium	30
2.5.2 Bevindingen	30
2.5.3 Oordeel	30
2.6 Voeding en winkel	31
2.6.1 Criterium	31
2.6.2 Bevindingen	31
2.6.3 Oordeel	31
2.7 Maatschappelijk contact	31
2.7.1 Criterium	31
2.7.2 Bevindingen	31
2.7.3 Oordeel	32
2.8 Toegang zorg	32
2.8.1 Criterium	32
2.8.2 Bevindingen	32
2.8.3 Oordeel	33

2.9	Disciplinaire straffen en maatregelen	33
2.9.1	Criterium	33
2.9.2	Bevindingen	33
2.9.3	Oordeel	34
2.10	Klachten	34
2.10.1	Criterium	34
2.10.2	Bevindingen	34
2.10.3	Oordeel	34
2.11	Conclusie Rechtspositie	34
3	Omgang met jeugdigen	37
3.1	Screening	37
3.1.1	Criterium	37
3.1.2	Bevindingen	37
3.1.3	Oordeel	37
3.2	Bejegening	38
3.2.1	Criterium	38
3.2.2	Bevindingen	38
3.2.3	Oordeel	38
3.3	Rapportage en documentatie	38
3.3.1	Criterium	38
3.3.2	Bevindingen	38
3.3.3	Oordeel	39
3.4	Conclusie omgang met jeugdigen	39
4	Maatschappelijke reïntegratie	41
4.1	Reïntegratieactiviteiten	41
4.1.1	Criterium	41
4.1.2	Bevindingen	41
4.1.3	Oordeel	42
4.2	Verlof	42
4.2.1	Criterium	42
4.2.2	Bevindingen	42
4.2.3	Oordeel	43
4.3	Conclusie maatschappelijke reïntegratie	43
5	Interne veiligheid	45
5.1	Preventie/beheersing van calamiteiten	45
5.1.1	Criterium	45
5.1.2	Bevindingen	45
5.1.3	Oordeel	45
5.2	Preventie/beheersing agressie en geweld	45
5.2.1	Criterium	45
5.2.2	Bevindingen	46
5.2.3	Oordeel	46
5.3	Drugsonthoudingsbeleid	46
5.3.1	Criterium	46
5.3.2	Bevindingen	46
5.3.3	Oordeel	47
5.4	Conclusie Interne Veiligheid	47

6	Maatschappijbeveiliging	49
6.1	Beveiligingsvoorzieningen en -toezicht	49
6.1.1	Criterium	49
6.1.2	Bevindingen	49
6.1.3	Oordeel	50
6.2	Conclusie maatschappijbeveiliging	51
7	Organisatieaspecten	53
7.1	Inleiding	53
7.2	Formele inrichting	53
7.3	Personele zorg en Integriteit	54
7.3.1	Criteria	54
7.3.2	Bevindingen	54
7.3.3	Oordeel	55
7.4	Communicatie	56
7.4.1	Criteria	56
7.4.2	Bevindingen	56
7.4.3	Oordeel	57
7.5	Evaluatiesysteem	57
7.5.1	Criterium	57
7.5.2	Bevindingen	57
7.5.3	Oordeel	57
7.6	Conclusie Organisatieaspecten	57
	Aanbevelingen	59
	Bijlage	
	Wet- en regelgeving nulmeting MLC	61

Lijst met gebruikte afkortingen

Afktorting

Commissie JJB

CPT

GEA

GHvJ

MLC

MvJ

OM

P.I.

SJIB

WvSr

WvSv

Betekenis

Commissie Justitieel Jeugdbeleid

European Committee for the prevention of torture and human degrading

Gerecht in Eerste Aanleg

Gemeenschappelijk Hof van Justitie

Miss Lalie Center

Minister(ie) van Justitie

Openbaar Ministerie

Penitentiaire Inrichting

Stichting Justitiële Inrichtingen Bovenwinden

Wetboek van Strafrecht Sint Maarten

Wetboek van Strafvordering Sint Maarten

Voorwoord

In het verleden werden jeugdigen in een opvoedgesticht op Curaçao geplaatst, tot 2010. Na de staatkundige vernieuwingen van 10 oktober 2010 ontstond er voor Sint Maarten een vacuüm, doordat de inrichting op Curaçao niet meer toegankelijk was voor de jeugdigen van Sint Maarten, maar er tegelijkertijd op Sint Maarten geen inrichting beschikbaar was. Daarop ontstond een crisissituatie met betrekking tot de strafuitvoering van jeugdigen van onder de 18 jaar. Zonder alternatieven werden jeugdigen dientengevolge in politiecellen geplaatst. Onder dat 'regime' was er geen dagprogramma, geen toezicht, en geen permanente scheiding van volwassenen. De schrijnende situatie werd ook door de CPT-commissie¹ en een onderzoekscommissie van de Verenigde Naties² beoordeeld als een schending van de mensenrechten en de rechten van het kind.

Met de oprichting en aanwijzing van het Miss Lalie Center als opvoedgesticht is er op Sint Maarten een eerste stap gezet naar een strafrechtelijk jeugdregime.

Met dit onderzoek, een nulmeting, heeft de Raad inzicht gekregen in de totstandkoming van het Miss Lalie Center en de huidige stand van zaken. De Raad ondervond bij het onderzoek een zeer toegewijde en ambitieuze instelling. De toewijding en ambitie in de afgelopen 2 jaar hebben echter veel beperkingen gekend. Sommige van die beperkingen waren voorzienbaar, andere zijn veroorzaakt door een gebrek aan verdere opvolging vanuit bestuurlijke hoek. Daarnaast is er een nog een rol weggelegd voor een toezichtsfunctie.

Net als bij eerdere onderzoeken van de Raad het geval was, werkten de betrokken organisaties en personen op constructieve wijze mee aan het onderzoek. De Raad dankt de personen die zijn benaderd zeer hartelijk voor hun medewerking.

DE RAAD VOOR DE RECHTSHANDHAVING,

mr. Th.P.L. Bot, voorzitter

mr. G.H.E. Camelia

mr. F.E. Richards

¹ Committee for the Prevention of Torture and Human Degrading.

² Rapport Unicef 2013: 'De situatie van kinderen en jongeren op Sint Maarten'.

Samenvatting en aanbevelingen

Samenvatting

Sinds de opening van het MLC in december 2014 worden jongens tussen de 12 en de 18 jaar daar geplaatst op strafrechtelijke of civielrechtelijk titel.³ De Raad gaat na op welke wijze het MLC haar justitiële taken uitvoert en wat de kwaliteit daarvan is. Het doel van de nulmeting is te bezien hoe het in het MLC is gesteld met de rechtspositie van en de omgang met jongeren, de re-integratieactiviteiten, de veiligheid en de daarmee samenhangende aspecten van organisatie zoals de communicatie en het integriteitbeleid.

De geschiedenis, aanloop en start van het MLC in ogenschouw nemende heeft de Raad op voorhand een indruk gekregen van een instelling die met (ondanks) veel beperkingen eind 2014 het licht heeft gezien. De gesprekken met de betrokkenen geven een beeld van een project waar met veel toewijding aan gewerkt is. Het personeel dat in het eerste jaar van het bestaan van het MLC in dienst kwam, is gedreven en met enthousiasme begonnen. De organisatie heeft volgens de Raad echter te kampen gehad met een *valse start*. Direct na de opening diende het MLC het hoofd te bieden aan een nijpende situatie, terwijl de organisatie amper ingericht was met voldoende en gekwalificeerd personeel. Door het gebrek aan middelen is daarin door de gehele linie geen verbetering gekomen en raakte de organisatie direct verwickeld in een problematiek binnen de organisatie, die het tot heden nog niet te boven is gekomen. Een groot deel van het personeel is inmiddels, weliswaar met tegenzin, maar ook uit onvrede vertrokken. Het personeel dat nog *over* is, kent een hoog gehalte van toewijding voor de zaak. Evengoed geven deze mensen aan dat het geduld ook bij hen zal opraken als er geen verandering komt.

Het voorliggende rapport geeft een nulmeting aan van de huidige situatie. De nulmeting geeft een overwegend positief beeld van de instelling, hetgeen zeer bemoedigend is. Het is naar het oordeel van de Raad mede aan de toewijding en gedrevenheid van het personeel en de Commissie JJB te danken, dat de instelling staat waar deze nu (nog) is. Men moet zich echter realiseren dat de situatie zeer kwetsbaar is. Het moreel van het personeel is sterk aangetast. Indien er niet op zeer korte termijn recht zal worden gedaan aan de situatie, loopt het project een zeer groot risico in zijn huidige vorm te stranden.

Probleemstelling

In hoeverre voldoet de justitiële taakuitvoering van het MLC op het terrein van de rechtspositie van en omgang met jongeren, de interne veiligheid, de maatschappijbeveiliging, de maatschappelijke re-integratie en personeel en organisatie aan geldende (inter-)nationale wet- en regelgeving?

Rechtspositie

Er is een aantal aandachtspunten voor wat betreft de rechtspositie, waarbij het les- en activiteitenprogramma absolute en dringende prioriteit verdienen. De Raad concludeert dat het deze programma's niet voldoende zijn ingericht. Er is sprake van aanwijsbare oorzaken, waaronder het gebrek aan middelen en bestuurlijke aandacht. Door het gebrek aan voldoende onderwijs en activiteiten zijn de rechten van het kind hier in het geding.

Daarnaast zou er met de beschikbare middelen meer activiteiten kunnen worden ingericht. Een mogelijkheid voor de jongeren om geld te verdienen met bepaalde arbeid zou daarbij een goede mogelijkheid zijn voor een actieve tijdsbesteding met bijkomend resocialiserende effecten.

Samenvattend komt de Raad voor het overige tot de conclusie dat het MLC in organisatorische zin voor het merendeel van de criteria voldoet aan de minimale vereisten. Met uitzondering van het (niet) invullen van een directe toezichtrol door een Commissie van Toezicht en het controlemechanisme door het Gerecht en het OM, beschikt het MLC inhoudelijk gezien over een rechtspositioneel kader dat voldoende waarborgen biedt voor de jongeren. In formeel opzicht ontbreekt het over de gehele linie aan vaststelling van procedures en formulieren.

³ De plaatsingen op civielrechtelijke titel blijven in dit onderzoek buiten beschouwing.

Omgang met jongeren

De Raad concludeert dat de screening en bejegening in hoge mate voldoen aan de criteria. Voor wat betreft de bejegening oordeelt de Raad dat dit een intermenselijk aspect is, waar de beschikbaarheid en houding van het personeel van bepalende waarde is. De Raad concludeert dat motivatie van het personeel sterk te lijden heeft over de organisatorische tekortkomingen. Om die reden is het van belang dit hier als risico te benoemen.

De rapportage en documentatie binnen het MLC is op orde. Na een herindeling van de dossiers, voldoen deze aan de criteria. Er is een uitzondering: alle gerechtelijke documentatie dient aanwezig te zijn bij het MLC. Alhoewel dat bij de eerste plaatsing van een jongere wel het geval is, ontbreken er opvolgende documenten voor verlengingen. Deze zijn wel in bezit bij de Voogdijraad.

Aanbeveling verdient een automatisering van de werkwijze alsmede een centrale opslag en registratie van gegevens. Daardoor kan informatie beter inzichtelijk en toegankelijk worden.

Maatschappelijke reïntegratie

De Raad is van oordeel dat de behandelingen in het kader van reïntegratie voldoen aan de criteria. De kwaliteit van de re-integratie kan echter niet los worden gezien van de andere activiteiten met een (re-)socialiserend karakter. Op dat punt blijft het MLC achter in verband met het gebrek aan activiteiten (zie H2). De omgang met verlop is naar het oordeel van de Raad op orde. De Raad concludeert dat op zorgvuldige wijze met de verlofregeling wordt omgegaan.

Interne Veiligheid

De Raad concludeert dat het MLC meer aandacht moet besteden aan de interne veiligheid. Zowel op het gebied van calamiteiten als dat van agressie en fysiek geweld. De risico's zijn te groot en de aandacht is te weinig.

Het gebouw van het MLC voldoet op zichzelf wel aan de criteria, met uitzondering van de afwezigheid van brandblussers in de cellenvleugels.

Maatschappijbeveiliging

De Raad is van oordeel dat het gebouw in grote mate voldoet aan de eisen van maatschappijbeveiliging. De fysieke en technische voorzieningen om ontvluchting te voorkomen zijn voldoende aanwezig. Daarnaast worden alle ruimten en de jongeren nauwlettend in de gaten gehouden.

Qua veiligheid in het gebouw zelf is er een aantal punten dat (dringende) aandacht behoeft. De buitenruimtes en muren worden niet structureel gecontroleerd op de aanwezigheid van contrabande. De toegangspoort voor voertuigen heeft een opening aan de onderkant van enkele centimeters, waar eenvoudig zaken onderdoor geschoven kunnen worden.

Het verdient derhalve aanbeveling om in de werkwijze in te bedden dat alvorens jongeren naar buitenruimtes kunnen gaan, deze worden gecontroleerd. De opening in de toegangspoort dient gedicht te worden.

De beveiligers staan in goed contact tot de jongeren. Evenwel dienen zij er continu op alert te blijven dat een jongere snel een kans grijpt als een gelegenheid zich voordoet, zo ook geschiedde ten tijde van het bezoek van de Raadsonderzoekers. Nu de beveiliging (grotten-) deels extern wordt ingehuurd, dient het MLC erop toe te zien dat de bewakers voldoende kennis en vaardigheden hebben in de omgang met jongeren en daarop ook getraind blijven.

De Raad is van oordeel dat de detectiepoort in gebruik moet zijn. Bewoners en bezoekers moeten daarmee gecontroleerd kunnen worden. Daarnaast moet er gefouilleerd worden. Ook acht de Raad het van belang om het personeel te controleren, in elk geval met de detectiepoort. Daarnaast moet het personeel, tenminste steekproefsgewijs aan een verdere inspectie onderworpen worden, om zo de risico's van het binnenbrengen van contrabande te beperken.

Organisatieaspecten

De Raad is van oordeel dat ondanks dat het MLC geen formele inbedding kende binnen de organisatie, er mogelijkheden hadden kunnen zijn om – in elk geval – de bezwaren van het personeel tegemoet te komen. Het bestaan van het MLC is weliswaar als pilot van start gegaan, maar het voortbestaan van een jeugdinstelling op Sint Maarten staat vast. Het bestuurlijk commitment dient daaraan dan te worden gegeven. De opvolgende ministers van Justitie hebben weliswaar allen hun (persoonlijke) betrokkenheid bij het MLC getoond, echter men is niet in staat gebleken om de benodigde middelen te bewerkstelligen. De Raad is van oordeel dat het ontbreken daaraan mede heeft bijgedragen aan het disfunctioneren van de organisatie.

De organisatie is momenteel structureel onderbezet. Deels ligt daaraan ziekteverzuim ten grondslag, deels vertrek van personeel. Beide oorzaken komen echter voort uit de perikelen rond personeel & organisatie. Dat betekent dat de organisatie in een neerwaartse spiraal terecht is gekomen. Het is zaak dat de problemen rondom het personeel zo snel mogelijk worden opgelost.

De invulling van de functie van gedragsdeskundige moet sterk gewaarborgd blijven. Het is gebleken dat de behandeling van de jongeren stagneert zodra de aansturing van een gedragskundige wegvalt. Daarmee ontvalt de basis van de jeugddetentie. Insluiting van een jongere mag immers niet zonder meer plaatsvinden.

De reorganisatie binnen het MLC en de plaatsing van het MLC binnen de Dienst Justitiële Zorgverlening zullen mogelijk voor verbeteringen zorgen, als de organisatie zelf beter geborgd is.

Het evaluatiesysteem is tot dusver voornamelijk ‘van bovenaf’ uitgevoerd, namelijk vanuit de Commissie Justitieel Jeugdbeleid en het Ministerie van Justitie. De knelpunten die daar worden benoemd, komen ook naar voren in correspondentie vanuit de organisatie aan het Ministerie. De Raad concludeert daarmee dat alle relevante partijen daarmee bekend zijn. Desondanks heeft dat nog niet geleid tot structurele voorzieningen of aanpassingen. Gezien de ernst van sommige knelpunten spreekt de Raad de hoop uit dat de evaluaties leiden tot verbeteringen, waardoor het MLC kan doorgroeien tot een volwaardige organisatie binnen de (toekomstige) Dienst.

Tabel

In de onderstaande tabel volgt een schematische weergave van de bevindingen en de beoordeling daarvan door de Raad.

Aan de hand van de volgende kleurenindeling worden de diverse aspecten van het toetsingskader beoordeeld:

Kwalificaties
Voldoet
Voldoet in overwegende mate
Kan beter
Moet beter
Voldoet niet

Rechtspositie	Omgang	Interne veiligheid	Organisatie-Aspecten			
Rechtmatige insluiting	Screening	Calamiteiten	Personele zorg			
Huisregels	Bejegening	Agressie	Communicatie			
Activiteitenprogramma	Rapportage/documentatie	Drugsontmoediging	Integriteit			
Accommodatie / hygiëne	Maatschappelijke re-integratie	Maatschappijbeveiliging	Evaluatiesysteem			
Voeding			Reïntegratie behandeling	Reïntegratie activiteiten		
Maatschappelijk contact					Beveiligings- voorzieningen	Toezicht
Toegang zorg						
Disciplinaire straffen / maatregel						
Klachten	Verlof					

Aanbevelingen

1. Draag zorg voor de formele inbedding van de jeugdinstelling binnen de overheidsorganisatie en leidt het ertoe dat voldoende middelen beschikbaar zijn. Stap af van het pilot traject;
2. Draag zorg dat het personeel conform de toepasselijke regelgeving wordt aangesteld. Geef gevolg aan een volwaardig personeelsbeleid en kom gemaakte afspraken na. Zorg dat het personeel gekwalificeerd is of wordt.
3. Draag zorg voor een volwaardig onderwijsprogramma;
4. Leidt het ertoe dat de jongeren een volledige en nuttige dagbesteding hebben;
5. Draag zorg voor een calamiteiten plan. Leidt het personeel op voor calamiteiten en EHBO, draag zorg voor veiligheidstrainingen;
6. Draag zorg dat het bewakend personeel voldoende is opgeleid met het oog op de veiligheid en omgang met de doelgroep;
7. Zorg dat een (de) Commissie van Toezicht in functie is. Draag zorg voor een klachtenregeling;
8. Pas de fysieke beveiliging zodanig aan dat er geen contrabande over de muren heen kunnen worden gegooid of onder de poorten door kunnen worden geschoven. Zorg voor een functionerende detectiepoort en zo mogelijk een scan.

Summary and recommendations

Summary

Since the opening of the MLC in December 2014, boys between the age of 12 and 18 are placed on criminal or civil title. The Council shall examine how the MLC carries out its judicial tasks and the quality thereof. The purpose of the baseline study is to see how the MLC works on the legal status of the youth, the reintegration activities, safety and related aspects of the organization such as communication and integrity policy.

Taking into account the history, preparation phase and the start of the MLC, the Council got an impression beforehand of an institution that has been established at the end of 2014 with (in spite of) many limitations. The interviews with stakeholders sketch a picture of a project that has been worked on with great dedication. The staff that came into service in the first year of the existence of the MLC, is driven and started enthusiastically. However, the organization has had to deal with a *false start*. Straight after the opening the MLC had to cope with a dire situation, while the organization was hardly staffed with adequate or qualified personnel. Because of the lack of resources this has not improved. The organization became entangled in issues that until now have not been overcome. A large part of the original staff has left dissatisfied, albeit reluctantly. The remaining staff left, still has a high level of dedication to the cause. Even so, these people indicate that patience will run out, if there is no change.

This report provides a baseline of the current situation. The baseline provides a largely positive image of the institution, which is very encouraging. It is the opinion of the Council also to thank the dedication and enthusiasm of the staff and the Commission JJB, the setting is where it is now (still). One must realize, however, that the situation is very fragile. The staff morale has been greatly affected. If not very soon justice will be done about the situation, the project is to be at a very high risk in its present form.

Thesis

To what extent does the execution of the judicial tasks by the MLC comply with standards and conditions for the legal status of and dealing with youth, internal security, social security, social reintegration and personnel and organization, based on current (inter)national laws and regulations?

Status

There are a number of focus points with regard to the status, for which the education and daily activities deserve absolute and urgent priority. The Council concludes that these programs are not adequately equipped. The causes, including the lack of resources and government attention, are apparent. With the lack of adequate education and activities, the rights of the child are at immediate stake.

In addition, with the available resources more activities can be arranged. A possibility for young people to perform certain kinds of paid labour would be a good opportunity for active activities with additional rehabilitating effect. For the remainder the conclusion of Council is that the MLC meets the minimum requirements of the majority of the criteria. With the exception of (not) fill out a direct supervisory role by the Supervisory Committee and the controller of the Court and the Public Prosecution, the MLC has substantively seen a legal positional framework providing adequate safeguards for the youth. In formal terms is lacking across the board on down procedures and forms.

Social interaction with juveniles

The Council concludes that screening and treatment largely meet the criteria.

Regarding the treatment, the Council considers that this is an interpersonal aspect, where the availability and attitude of the staff of determining value. The Council concludes that has greatly affected staff morale on the organizational shortcomings. For that reason, it is important to identify this as a risk.

Reporting and documentation within the MLC is in order. After reclassification of the files, they fulfil the criteria with one exception: all judicial documents should be in possession of the MLC and are to be verified. Although this happens when a youngster is placed at the MLC, following verdicts are not always in the files. The Court of Guardianship does have these documents available.

Recommended an automation of the process as well as a central storage and recording of data. This allows information to be more transparent and accessible.

Social reintegration / rehabilitation

The Council considers that satisfy the treatments in the context of reintegration with the criteria. However, the quality of the re-integration cannot be separated from the other activities of a (re) socializing character. At that point, the MLC remains behind, given the lack of activities (see, Ch.2).

The handling of leave is in order. The Council concludes that it is carefully dealt with.

Internal Security

The Council concludes that the MLC should pay more attention to internal security. This applies to a situation of an emergency as well one of aggression and physical violence. The risks are too great and the attention is too little.

The building of the MLC meets itself or the criteria, with the exception of the absence of fire extinguishers in the cells wings.

Society Protection

The Council considers that the building largely meets the requirements of outside protection security.

The physical and technical measures to prevent escape are sufficient. In addition, all rooms and youth are closely monitored.

In terms of security in the building itself has a number of points that need (urgent) attention.

The outdoor areas and walls are not structurally checked for the presence of contraband. The gateway for vehicles has an opening at the bottom of a few centimeters, where matters can simply be shoved underneath.

It is therefore recommended to embed that outside areas that are checked, before the youth can go there.

The hole into the gateway should be closed.

The security guards are in good contact to the young. However, they should remain constantly vigilant that a young person quickly seizes an opportunity when it arises, as also happened at the time of the visit of the Council researchers. Now that the security is hired externally, the MLC must ensure that the security guards have sufficient knowledge and skills in dealing with young people and continue to train them.

The Council considers that the detection gate must be in use. Residents and visitors should be checked through this. In addition, there needs to be (body) search.

Also the Council considers it important to check the staff, at least with the detector. In addition, at least randomly by sampling, the staff should undergo further inspection in order to reduce the risk of introduction of contraband.

Organizational Aspects

The Council considers that although the MLC had no formal incorporation within the organization, there have been possibilities to – at least – to accommodate concerns of the staff. The existence of the MLC is indeed launched as a pilot project, but its existence on St. Maarten is a given fact. The administrative (government) commitment than should be given. The successive Justice Ministers, although all have shown their (personal) commitment to the MLC, have been unable to secure the necessary resources. The Council considers that the lack thereof has contributed to the dysfunctioning of the organization.

The organization is currently structurally understaffed. Partly because of absenteeism, partly due to departure of staff. Both, however, based on the vicissitudes around personnel and organization. That means the organization has found itself in a downward spiral. It is important that the problems of the staff are to be resolved as soon as possible.

The function of behavioural specialist needs to be fulfilled continuously and should remain safeguarded. It has appeared that the treatments of the youth stagnates as soon as the control from the behavioural specialist disappears. This takes away the basis of juvenile detention. After all, simply inclusion of a young person is not allowed.

The reorganization within the MLC and the placement of the MLC within the Service Judicial Care will possibly provide improvements, when the organization itself is secured.

So far evaluation has mainly been carried out 'from above', namely by the Committee on Judicial Youth Policy and the Ministry of Justice. The bottlenecks have been indicated there, and also emerge in correspondence from the organization to the Ministry. The Council therefore concludes that all relevant parties are thus known with the situation. Nevertheless, that has not yet led to structural modifications. Given the seriousness of some issues, the Council hopes that the evaluations lead to improvements, so the MLC can grow into a full-fledged organization.

Recommendations

1. Take care of the formal incorporation of the juvenile judicial institution within the government organization and establish the availability of sufficient resources. Let go of the pilot project approach.
2. Ensure that the staff is appointed in accordance with the applicable regulations. Manage a personnel policy and respect made agreements. Ensure that staff are qualified or will be qualified.
3. Ensure a full educational curriculum.
4. Ensure that the juveniles have a full day program and perform useful daily activities.
5. Take care of an emergency plan. Educate the staff for emergencies and first aid. Provide safety training.
6. Ensure that guarding personnel are adequately trained to ensure the safety and equipped for interaction with of the target group.
7. Make sure that a (the) Supervisory Committee is in office. Take care of a procedure for complaints.
8. Adjust the physical protection in such a way that there no contraband can be thrown over the walls, or may be shoved underneath the gates. Ensure a functioning detection gate and if possible a scanner.

1A

Plan van Aanpak, Toetsingskader en Onderzoek

1.1 Inleiding en aanleiding

Ingevolge artikel 3, eerste lid, onder b van de Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving vallen onder het toezicht van de Raad voor de rechtshandhaving (verder: de Raad) die instellingen en inrichtingen waar vrijheidsstraffen en vrijheidbeperkende maatregelen ten uitvoer worden gelegd. In het jaarplan van de Raad is onder anderen bepaald dat hij in 2016 een nulmeting zal doen naar het 'Miss Lalie Center' (hierna ook: MLC), de justitiële jeugdinstelling in Sint Maarten.

Het MLC was niet operationeel ten tijde van het bezoek van de onderzoekers Vegter en Pesselse (januari 2013) in het kader van de CPT-monitoring en ook niet bij het bezoek van de CPT zelf in mei 2014.⁴ Mede daarom is een nulmeting van de Raad naar de justitiële jeugdinstelling opportuun. De Raad meent dat deze inspectie ten goede zal komen aan de doorontwikkeling van het MLC. Immers wordt in een vroeg stadium vastgesteld wat goed gaat en waar eventuele verbeterpunten liggen en biedt een nulmeting de Raad de mogelijkheid de voortgang te monitoren.

1.2 Doelstelling

Sinds de opening van het MLC in december 2014 worden jongens tussen de 12 en de 18 jaar daar geplaatst op strafrechtelijke of civielrechtelijke titel.⁵ De Raad gaat na op welke wijze het MLC haar justitiële taken uitvoert en wat de kwaliteit daarvan is. Het doel van de nulmeting is te bezien hoe het in het MLC is gesteld met de rechtspositie van en de omgang met jongeren, de re-integratieactiviteiten, de veiligheid en de daarmee samenhangende aspecten van organisatie zoals de communicatie en het integriteitbeleid. Aan de hand van hun oordeel doen de Inspecties verbetervoorstellen in de vorm van aanbevelingen.

1.3 Probleemstelling

In hoeverre voldoet de justitiële taakuitvoering van het MLC op het terrein van de rechtspositie van en omgang met jongeren, de interne veiligheid, de maatschappijbeveiliging, de maatschappelijke re-integratie en personeel en organisatie aan geldende (inter-)nationale wet- en regelgeving?

⁴ <http://www.cpt.coe.int/documents/nld/2015-27-inf-eng.pdf>.

⁵ De plaatsingen op civielrechtelijke titel blijven in dit onderzoek buiten beschouwing.

1.4 Toetsingskader

Voor dit onderzoek heeft de Raad een toetsingskader vastgesteld.⁶ Dat toetsingskader is gebaseerd op internationale regelgeving en de wet- en regelgeving van Sint Maarten op het terrein van de tenuitvoerlegging van de voorlopige hechtenis, de ten uitvoerlegging van de 'jeugd-TBR cq. PIJ-maatregel' en de tenuitvoerlegging van jeugddetentie op strafrechtelijke titel.

1. Rechtspositie jeugdigen: Het begrip 'rechtspositie' richt zich op de vraag of de (minimale) rechten van jeugdigen uit (inter-)nationale regelgeving, worden gewaarborgd (bijbehorende criteria: rechtmatige insluiting, huisregels, activiteitenprogramma, accommodatie, voeding, maatschappelijk contact, toegang zorg, sancties en maatregelen en beklag).
2. Omgang met jeugdigen: Onder deze noemer worden toetsingscriteria begrepen die betrekking hebben op de kwaliteit van de omgang met en de bejegening van jeugdigen (bijbehorende criteria: screening, bejegening en rapportage en documentatie).
3. Maatschappelijke re-integratie: Van jeugdinrichtingen / opvoedgestichten wordt verwacht dat zij jeugdigen voorbereiden op hun terugkeer in de vrije samenleving en dat zij inspanningen leveren om het toekomstige risico van recidive te verminderen. De vraag of bij het toekennen van vrijheden aan jeugdigen maatschappelijke risico's voldoende worden afgewogen, komt hierbij ook aan de orde (bijbehorende criteria: beveiligingsvoorzieningen en -toezicht, vrijhedenbeleid en voorwaardelijke invrijheidstelling / v.i.).
4. Interne veiligheid: Hiermee wordt bedoeld op de fysieke veiligheid van jeugdigen en van het inrichtingspersoneel. (bijbehorende criteria: preventie en beheersing van calamiteiten, agressiebeheersing en drugsontmoediging).
5. Maatschappijbeveiliging: Eén van de primaire functies van de vrijheidsstraf is het beschermen van de samenleving door te verhinderen dat jeugdigen zich kunnen onttrekken aan de vrijheidsbeneming (bijbehorende criteria: voorbereidende nazorg, re-integratietrajecten).
6. Organisatie: De Raad kijkt hier naar die aspecten van de bedrijfsvoering en het organisatorisch functioneren van het onderzoeksobject die direct van invloed zijn op de kwaliteit van het primaire proces (bijbehorende criteria: personele zorg en -inzet, communicatie, integriteit en evaluatie).

1.5 Onderzoeksaanpak en -methode

Voor het onderzoek verzamelt de Raad feitelijke gegevens door documentonderzoek vooraf, observaties in de inrichting en interviews met functionarissen en ingesloten jeugdigen. De Raad hanteert daarbij vooraf opgestelde vragen- en checklijsten. De op deze wijze verzamelde gegevens worden afgezet tegen het toetsingskader en dat leidt tot oordelen en conclusies.

1.6 Afbakening

Bij dit onderzoek staan centraal: de justitiële taken van het MLC, de activiteiten ter uitvoering van deze taken en de kwaliteit van de taakuitvoering.

Gelet op de memorie van toelichting bij artikel 3 van de Rijkswet Raad voor de rechts- handhaving is de uitvoering van de civielrechtelijke jeugdbeschermingsmaatregelen geen onderwerp van dit onderzoek.

⁶ Het toetsingskader is voor zover het internationale normen betreft ontleend aan het toetsingskader dat Inspectie Veiligheid en Justitie hanteert bij de doorlichting van justitiële jeugdinrichtingen.

Andere aspecten zoals kwaliteit van het aangeboden onderwijs en medische zorg of de arbeidsomstandigheden van inrichtingswerkers kunnen gezien de bevoegdheid van de Raad niet worden meegenomen bij deze nulmeting.

Het onderzoek heeft betrekking op de periode december 2014 tot heden. Het onderzoek vond plaats in oktober en december 2016

1.7 Objectbeschrijving

Bij ministeriële beschikking van 8 december 2014 is een justitiële jeugdinstantie, het 'Miss Lalie Center', opgericht. Het 'Miss Lalie Center' is een gesloten instelling voor de opvang en behandeling van jongens tussen de 12 en de 18 jaar. Het MLC is bestemd voor de uitvoering van observatie, voor de tenuitvoerlegging van civiele beschermingsmaatregelen, de tenuitvoerlegging jeugddetentie, de tenuitvoerlegging van de TBR voor jeugdigen (PIJ-maatregel) en het fungeert tevens als huis van bewaring voor jongens die in voorlopige hechtenis zijn genomen. De capaciteit is maximaal 20 jongeren. In andere onderzoeken van de Raad is reeds vast komen te staan dat deze inrichting met minder personeel van start is gegaan en er mede daardoor minder jongeren (kunnen) verblijven.

In het MLC verblijven jongens tussen de 12 en 18 jaar die jeugddetentie of een PIJ-maatregel (plaatsing in een inrichting voor jeugdigen) opgelegd gekregen hebben.

1.8 Leeswijzer

De navolgende hoofdstukken behandelen elk een aspect uit het toetsingskader. Elk hoofdstuk besluit met een oordeel over het aspect.

1B

Bevindingen en Beoordeling

Algemene inleiding/Context

Teneinde het onderzoek en het rapport in het juiste perspectief te kunnen plaatsen, is het van belang om de geschiedenis van de totstandkoming van het MLC te beschrijven. Daarnaast dient dit onderzoek geplaatst te worden in de context waarbinnen de instelling momenteel functioneert, wat daarvan de beperkingen zijn en wat de (hernieuwde) doelstellingen zijn.

Geschiedenis

In het verleden werden jeugdigen in een opvoedgesticht op Curaçao geplaatst, tot 2010. Na de staatkundige vernieuwingen van 10 oktober 2010 ontstond er voor St. Maarten een vacuüm, doordat de inrichting op Curaçao niet meer toegankelijk was voor de jeugdigen van Sint Maarten, maar er tegelijkertijd op Sint Maarten geen inrichting beschikbaar was. Daarop ontstond een crisissituatie met betrekking tot de strafuitvoering van jeugdigen van onder de 18 jaar. Zonder alternatieven werden jeugdigen dientengevolge in politiecellen geplaatst. Onder dat 'regime' was er geen dagprogramma, geen toezicht, en geen permanente scheiding van volwassenen. De schrijnende situatie werd ook door de CPT-commissie⁷ en een onderzoekscommissie van de Verenigde Naties⁸ beoordeeld als een schending van de mensenrechten en de rechten van het kind.

In 2012 heeft de toenmalige Minister van Justitie daarop de Commissie Justitieel Jeugdbeleid (Commissie JJB) ingesteld, bestaande uit vertegenwoordigers van het Ministerie van Justitie, het Openbaar Ministerie (OM), de Stichting Justitiële Instellingen Bovenwinden (SJIB) en de Voogdijraad. De commissie kreeg in april 2013 als opdracht te komen tot de oprichting van een sobere en passende jeugdinrichting voor Sint Maarten. Met beperkte middelen (financieel) enerzijds en de afwezigheid van statistieken anderzijds werd besloten tot een *pilot* project voor een gesloten instelling ten behoeve van de plaatsing van jeugdigen op zowel strafrechtelijke als civielrechtelijke titel. Na een *factfinding mission* in Nederland, een inventarisatie voor St. Maarten en een samenwerking met Stichting Horizon (NL). De commissie heeft toen de minister ook geadviseerd ten aanzien het ombouwen van de huidige huisvesting tot een rehabilitatie centrum. In december 2014 werd het *Miss Lalie Center (MLC)* formeel aangewezen en geopend. De instelling is vernoemd naar Ms. EuLalie Meyers, een persoonlijkheid van het eiland die zich gedurende haar leven heeft ingezet voor de liefdadigheid ten behoeve van de gevangenen in de Pointe Blanche gevangenis.

⁷ Committee for the Prevention of Torture and Human Degrading

⁸ Rapport Unicef 2013: "De situatie van kinderen en jongeren op Sint Maarten"

Context

Uit het voorgaande volgt reeds dat er op Sint Maarten binnen zeer korte tijd, met zeer beperkte middelen, een oplossing gevonden moest worden voor een nopend probleem.

Het traject naar de oprichting ging eveneens gepaard met een bestuurswisseling bij de overheid, waarbij de Commissie JJB te maken kreeg met verschillende ministers. Vanuit de overheid werd voor een HRM beleid geopteerd waarbij personeel zo veel mogelijk lokaal geworven en (vervolgens) getraind moest worden. Ondanks dat er vanuit de inmiddels opgezette samenwerkingsverband met instellingen in Nederland, personeel geleverd kon worden, prevaleerde het lokale HRM beleid. Een directeur heeft men destijds niet gerecruiteerd. Er is toen besloten om een *team*leider aan te nemen en op te leiden tot afdelingshoofd.

Het MLC ging van start onder leiding van een driekoppig team, bestaande uit een teamleider, een gedragsdeskundige en een veiligheidscoördinator. De Commissie Justitieel Jeugdbeleid kreeg een adviserende rol.

Ondanks dat de teamleider niet voorzien is geweest van de nodige opleiding en training in de functie, zijn aan haar per oktober 2015 de verantwoordelijkheden van het dagelijks management opgedragen.

Per besluit van 27 mei 2016 is de instelling van het MLC organisatorisch geplaatst onder de *nog op te richten* Dienst Justitiële Zorgverlening, een dienst waaronder alle zorgtaken van het ministerie van Justitie moeten gaan vallen. Formeel is het MLC op dit moment derhalve nog nergens ondergebracht.

De geschiedenis, aanloop en start van het MLC in ogenschouw nemende heeft de Raad op voorhand een indruk gekregen van een instelling die met (ondanks) veel beperkingen eind 2014 het licht heeft gezien. De gesprekken met de betrokkenen geven een beeld van een project waar met veel toewijding aan gewerkt is. Het personeel dat in het eerste jaar van het bestaan van het MLC in dienst kwam, is gedreven en met enthousiasme begonnen.

De organisatie heeft volgens de Raad echter te kampen gehad met een *valse start*. Direct na de opening diende het MLC het hoofd te bieden aan een nijpende situatie, terwijl de organisatie amper ingericht was met voldoende en gekwalificeerd personeel. Door het gebrek aan middelen is daarin door de gehele linie geen verbetering gekomen en raakte de organisatie direct verwickeld in een problematiek binnen de organisatie die het tot heden nog niet te boven is gekomen. Een groot deel van het personeel is inmiddels, weliswaar met tegenzin, maar ook uit onvrede vertrokken. Het personeel dat nog *over* is, kent een hoog gehalte van toewijding voor de zaak. Evengoed geven deze mensen aan dat het geduld ook bij hen zal opraken als er geen verandering komt.

Het voorliggende rapport geeft een nulmeting aan van de huidige situatie. De nulmeting geeft een overwegend positief beeld van de instelling, hetgeen zeer bemoedigend is. Het is naar het oordeel van de Raad mede aan de toewijding en gedrevenheid van het personeel en de Commissie JJB te danken, dat de instelling staat waar deze nu (nog) is. Men moet zich echter realiseren dat de situatie zeer kwetsbaar is. Het moreel van het personeel is sterk aangetast. Indien er niet op zeer korte termijn recht zal worden gedaan aan de situatie, loopt het project een zeer groot risico in zijn huidige vorm te stranden.

In oktober 2015 heeft het ministerie van Justitie een intern onderzoek verricht naar het functioneren van het MLC. In juni 2016 heeft de Commissie JJB een zelfevaluatie verricht, waarvoor het een werkdocument 'Doorstart MLC' heeft opgesteld. In beide stukken worden diverse knelpunten aangegeven voor wat betreft de inzet en formatie van het personeel, de (niet formele) organisatiestructuur, het beheer en afwezigheid van een gekwalificeerd afdelingshoofd. Met name de knelpunten betreffende het personeel komen prangend naar voren.

Inmiddels is men begonnen om uitwerking te geven aan het doorstart-document. De Raad spreekt de hoop uit dat met de verbondenheid van allen de doelstellingen alsnog behaald zullen worden.

2

Rechtspositie

2.1 Inleiding

Dit hoofdstuk gaat aan de hand van een negental criteria uit het toetsingskader in op de vraag hoe het gesteld is met de rechtspositie van de jongeren in het MLC.

2.2 Rechtmatige insluiting

2.2.1 Criterium

De rechtmatigheid van de insluiting wordt geverifieerd. Er wordt een register bijgehouden en gemonitord door de directeur. Registratie geschiedt middels modelformulieren, vastgesteld door de minister van Justitie. Er vinden externe controle(bezoeken) plaats door het Hof van Justitie (tweemaal per jaar) en de Officier van Justitie (jaarlijks).

2.2.2 Bevindingen

Zowel het Kwaliteitshandboek MLC als de huisregels MLC geven een beschrijving van een intake. De intake vindt plaats aan de hand van een *checklist*. Daarbij vindt een verificatie van de identiteit en van het vonnis of de rechterlijke beschikking plaats, eveneens aan de hand van een *checklist*. De opgemaakte *checklist* wordt opgeslagen in het persoonlijke dossier van de jongere.

Onderzoek aan het persoonlijke dossier laat zien dat het 'bevel tot bewaring' wel aanwezig is, maar de verlengingsbeschikkingen noch de vonnissen, in handen zijn van het MLC. De inhoud van de vonnissen wordt vanuit de Jeugdreclassering (Voogdijraad) gecommuniceerd aan het MLC. Het berekenen van een datum voor de invrijheidstelling blijkt in de praktijk lang te duren.

Er zijn geen modelformulieren vastgesteld vanuit het ministerie van Justitie.

Er zijn geen externe controlemomenten geweest, waarbij het Hof van Justitie respectievelijk de Officier van Justitie de naleving van de voorschriften controleerde of verifieerde (artikel 627 WvSv).

2.2.3 Oordeel

De Raad is van oordeel dat het MLC aan de minimale vereisten voor de rechtmatige insluiting voldoet.

De insluitgegevens en identiteit van de jongere worden gecontroleerd en geverifieerd in samenwerking met de jeugdreclasserder van de Voogdijraad. Wel deint het MLC het vonnis in bezit te krijgen, opdat dit ter plaatste (MLC) wordt geverifieerd en in het dossier wordt opgenomen.

Volgens de wet dienen er modelformulieren te zijn, vastgesteld door de minister van Justitie. Deze zijn er niet. Het is aan de minister van Justitie om een dergelijk model alsnog vast te stellen.

De externe controlebezoeken door het Hof van Justitie en de Officier van Justitie dienen plaats te gaan vinden. Het is aan de minister van Justitie, in samenwerking met het Gemeenschappelijk Hof van Justitie en het OM, om dergelijke bezoeken te bewerkstelligen.

2.3 Huisregels

2.3.1 Criterium

De jeugdigen en hun ouder(s)/voogd worden begrijpelijk geïnformeerd over de geldende wettelijke en huisregels.

2.3.2 Bevindingen

Tijdens de intake wordt de jongere geïnformeerd over de huisregels. Het MLC beschikt over een uitgebreid document waarin de huisregels zijn opgenomen. Het document is nog in concept-vorm in de engelse en nederlandse taal, maar het is bruikbaar. De huisregels zijn na de conceptfase niet vastgesteld, noch geëvalueerd. In het gebouw zijn de (belangrijkste orde-) huisregels niet geadverteerd.

Voorts informeert het MLC mondeling ook de ouder(s)/voogd van de jongere. Er wordt niet altijd schriftelijk geïnformeerd. Een kopie van de huisregels is echter wel op te vragen.

2.3.3 Oordeel

Het MLC voldoet grotendeels aan de criteria. De jongeren en hun ouder(s)/voogd worden geïnformeerd over de geldende wettelijke regels en de huisregels en krijgen een document waarin uitgebreid en in begrijpelijke taal staat waar de jongere aan toe zal zijn, wat van hem verwacht wordt, en wat de regels zijn.

De huisregels dienen nog wel formeel te worden vastgesteld.

Het verdient aanbeveling om de huisregels periodiek te evalueren op handhaving en geschiktheid en actualiteit, en die zonedig aan te passen. Ook verdient het aanbeveling om de huisregels op een gemeenschappelijke plek alsmede de bezoekeruimte kenbaar te maken, opdat deze herkend en erkend blijven voor de jongeren en bezoekers.

2.4 Activiteitenprogramma

2.4.1 Criterium

Het activiteitenaanbod voldoet aan de (inter-)nationale standaarden. Dat houdt in dat de jongeren zinvolle activiteiten aangeboden krijgen die bijdragen aan terugkeer in de maatschappij. Dagelijks dient de inrichting zoveel als nodig gelegenheid te bieden voor sociale interactie.

Ieder kind heeft recht op onderwijs. Het activiteitenprogramma dient daarop ook gericht te zijn. De jongere mag geen leerachterstand oplopen.

2.4.2 Bevindingen

Het activiteitenaanbod is gedeeltelijk vastgelegd in het kwaliteitshandboek MLC, dat nog in concept is.

Vanwege tal van oorzaken gelegen in het organisatorisch verband, van interne en externe aard, is het plan slechts beperkt uitvoerbaar.

Voornamelijk voor wat betreft onderwijs is het aanbod ingevuld. Het MLC beschikt over een onderwijscoördinator die een drietal verschillende onderwijsplannen heeft opgesteld. Deze zijn allen afgewezen door het ministerie van Onderwijs. Deels is de afwijzing om budgettaire redenen. Het MLC mist verder ook commitment vanuit het departement van onderwijs, waar het zich niet verantwoordelijk lijkt te voelen voor het onderwijs binnen het detentiewezen.

Het MLC hanteert evengoed een onderwijsplan, omdat er immers moet onderwijs moeten worden aangeboden. Er wordt voorzien in de vakken: Engels, Nederlands, Wiskunde, Natuurkunde/Biologie, Maatschappijleer, Persoonlijke Vaardigheden (Character Development), Muziek, Lichamelijke Opvoeding en Handwerk/Tuinieren/Techniek/Kookles.

Het MLC krijgt daarvoor echter niet de middelen die scholen wel hebben. Financieel noch formatief. Er wordt voor zover mogelijk gebruik gemaakt van middelen en de docenten van de Pointe Blanche gevangenis. Daartoe is een concept-regeling opgesteld vanuit de Pointe Blanche gevangenisdirecteur aan de minister van Justitie.

Er zijn geen computers waarmee de kinderen kunnen leren werken. Er is een computer waarop de jongeren hun huiswerk (civiele plaatsing) kunnen maken. Deze computer is geplaatst in de personeelskamer.

Het onderwijzend personeel van een aantal vakken is langdurig afwezig, waardoor lessen geen doorgang vinden. De kok van het MLC behaalt binnenkort zijn onderwijsbevoegdheid. Die kan vervolgens gekwalificeerd invulling gaan geven aan de kookles.

Het gebrek aan onderwijzend personeel en middelen resulteert er ook in dat de groep wordt opgesplitst over een lesblok, hetzij naar niveau, hetzij naar groepsgrootte. Dientengevolge hebben de jongeren slechts beperkt les gedurende een lesblok, waarvan de overige tijd niet wordt gevuld. Het gemiddeld aantal lessen per dag bedraagt 3. De standaard van het programma is op 6 lessen per dag gesteld.

De jongeren worden bij de intake ingeschaald op hun niveau. Het lesniveau wordt daarop zoveel mogelijk afgestemd. Een aantal jongeren dat in de instelling was op het moment van de inspectie heeft een zeer grote leerachterstand. Een jongere had een leerachterstand van 8 jaren, en was amper in staat om te lezen of schrijven. De onderwijsinspectie bemoeit zich niet met het onderwijs in het MLC.

Buiten het lesprogramma zijn er geen gestructureerde activiteiten los van het behandelprogramma. Wel worden de jongeren ingedeeld in huishoudelijke taken als corvee. Ook helpen de jongeren met koken. Er is een sportveld waar veel basketbal wordt gespeeld en een aan fitnessapparatuur kan worden gewerkt. Er zijn spellen aanwezig. De begeleiders, maar ook de bewakers doen spellen met de jongeren. Er is daarnaast een televisie waarop films gekeken worden en videospellen kunnen worden gespeeld.

Er is ruimte voor sociale interactie tussen de jongeren. Zowel in de lessen als daarbuiten staan de jongeren met elkaar in contact.

Gedurende schoolvakanties is er geen onderwijs en daarmee in het geheel geen (gestructureerd) activiteiten-aanbod. Dat resulteert erin dat de jongeren veel rondhangen en veel tijd op hun kamers / cellen doorbrengen.⁹

Er is geen bibliotheek. Wel ligt er een aantal boeken en is er dagelijks een nieuwe krant beschikbaar.

2.4.3 Oordeel

Bij de opzet van het MLC is nagedacht over een les- en activiteitenprogramma.

Het MLC heeft zich middels de onderwijscoördinator voldoende ingespannen om een lesprogramma's vastgesteld en georganiseerd te krijgen.

Het huidige programma voldoet qua onderwijs niet aan de criteria. Het programma is te beperkt en de afwezigheid van middelen en personeel vormen onvoldoende waarborg om het recht op onderwijs, conform de nationale standaard, in te vullen. De jongeren krijgen derhalve niet waar zij recht op hebben. Daarnaast is de afwezigheid van een (gewaarborgde) structuur niet bevorderend voor de rehabilitatie. Het MLC voldoet daarmee niet aan de nationale noch internationale regelgeving.

Naar het oordeel van de Raad schiet het lesprogramma van het MLC met name te kort als gevolg van externe factoren. Het verdient sterk de aanbeveling om, op zeer korte termijn, een volwaardig lesprogramma aan te bieden. Het voorgaande ligt op de weg van de minister van Justitie in samenwerking met de minister van Onderwijs, Jeugd, Cultuur en Sport.

Ondanks de beperkte programmastructuur, is er – ten tijde van de bezoeken voor dit onderzoek – voldoende ruimte geconstateerd voor sociale interactie tussen de jongeren. Echter, door de afwezigheid van een doelbewust programma en onvoldoende beschikbaar personeel, is er op die momenten geen concrete sturing op de groep. Daardoor wordt de tijd vooral wordt ingevuld met het op willekeurige wijze de tijd doorbrengen. Deze situatie acht de Raad niet wenselijk. De jeugdinrichting is immers in de eerste plaats een opvoedkundige inrichting. Bovendien kunnen jongeren uit verveling weer dingen gaan doen die zij niet behoren te doen of juist moeten afleren. Ook biedt het ruimte voor beïnvloeding van de ene op de andere jongere, hetgeen een kwetsbaarheid vormt voor zowel het individu als de groep. De Raad wijst erop dat wanneer er onvoldoende personeel beschikbaar is, er in het geheel geen gezamenlijke activiteit of interactie (meer) mogelijk is.

⁹ N.B. jongeren die op civiele titel zijn geplaatst, kunnen onder voorwaarden extern naar school.

Daarnaast dient aandacht te worden besteed aan andere activiteiten, opdat de jongeren een meer gestructureerde dagindeling krijgen. Daarbij kan ook gedacht worden aan (zinnige) activiteiten, waarmee de jongeren bijvoorbeeld zakgeld kunnen verdienen.

2.5 Accommodatie en hygiëne

2.5.1 Criterium

De accommodatie waar de jeugdigen verblijven, dient te voldoen aan de daarvoor geldende standaarden.

De leefomstandigheden dienen hygiënisch te zijn.

Volgens internationale regelgeving moet de accommodatie waar jongeren zijn ingesloten voldoen aan een aantal eisen om hen te beschermen.

Volgens internationale regelgeving dienen veroordeelden en niet-veroordeelden op gescheiden afdelingen te verblijven.

2.5.2 Bevindingen

De accommodatie is eind 2014 nieuw opgeleverd en biedt officieel plaats aan 20 jongeren. De huidige bezetting bedraagt 8 personen.

Er zijn twee vleugels met slaapvertrekken, een voor de bewoners met civiele titel en een met strafrechtelijke titel.

De vleugels zijn van elkaar gescheiden. Binnen de vleugel voor de jongeren die op strafrechtelijke titel in het MLC zitten, is geen scheiding.

Elke bewoner heeft een eigen cel/kamer met een bed, bureau en een stoel. Alle kamers/cellen hebben een douche en toilet. Er is een isoleercel. Jongeren mogen een aantal persoonlijke spullen meenemen naar het MLC.

Deze worden gecontroleerd bij binnenkomst. Telefoons en elektronica zijn niet toegestaan. Bij het voltooiën van het eerste profiel van het ontwikkelprogramma krijgt de jongere een wekkerradio.

Het MLC besteedt aandacht aan persoonlijke hygiëne. Er is een wasruimte met twee wasmachines en een droger.

De jongeren doen hun eigen was.

De ruimtes worden onderhouden en zijn schoon. Als er vernielingen zijn of graffiti dan worden die meestal direct hersteld om teloorgang in de kiem te smoren.

Er is een aparte ruimte voor de medische dienst, die daarvoor is ingericht.

Er is binnen een gemeenschappelijke ruimte met een zithoek en een eet- en werktafel. De ruimte geeft toegang tot de keuken, lesruimte, personeelskamer, (beveiligde) opgang naar de slaapvertrekken, de buitenruimtes en de werkruimte voor het management (beveiligd). De keuken is geëquipeerd. Bestek wordt bij elke maaltijd voor- en achteraf geteld. Er wordt geen glas gebruikt. De lesruimte is een kamer van plm 16 m², waarin een tafel met stoelen staat en een schrijfbord aan de muur hangt. De buitenruimte is deels overdekt, er staat een tafel met banken, een tafelfoetbalspel, en een fitnessbank. Er is een speelveld met een basketbalnet. Aan de buitenruimte zit achterin de bewakingsruimte met videoschermen. De toegang tot het gebouw wordt vanuit daar beheerd met zicht op de entree d.m.v. een camera.

2.5.3 Oordeel

Er wordt niet voldaan aan de gescheiden opvang van veroordeelden en niet-veroordeelden. Ondanks dat dit niet in overeenstemming is met de geldende regelgeving, vraagt de Raad zich af of een gescheiden opvang *in dit stadium* of anderszins op afzienbare termijn haalbaar is. Om die reden acht de Raad het niet zinvol om daarover in dit stadium te oordelen. Het punt komt wellicht in een vervolgonderzoek aan bod.

Vanwege de huidige onmogelijkheid van het gescheiden opvangen van veroordeelden en niet veroordeelden, alsmede de jongeren op civiele titel, verdient het wel aanbeveling om een regime te hanteren waarbij de invloed van het regime van de strafrechtelijk geplaatsten op de civielrechtelijk geplaatsten geminimaliseerd wordt.

Met uitzondering van de onderwijsruimte, is het gebouw geschikt voor het beoogde doel met de huidige bezetting van 8 jongeren. Los van de vraag of er voldoende personeel is, biedt het pand naar oordeel van de Raad onvoldoende capaciteit voor meer dan 10 bewoners (en aanvullend personeel en werkruimte). Aanbeveling verdient om de beoogde capaciteit van 20 bewoners te evalueren, indien er geen zicht is op aanpassing in of bij het gebouw.

Het gebouw maakt een goed onderhouden en hygiënische indruk. De jongeren zien er verzorgd uit en wekken de indruk hun huishoudelijke taken zelf te kunnen uitvoeren.

Net als het onderwijsprogramma en de middelen daarvoor, verdient ook de onderwijsruimte aandacht. De ruimte is vrij klein (max. 6 personen) en is niet ingericht zoals van een leslokaal verwacht kan worden. De onderwijzer en jongeren proberen er het beste van te maken, waardoor er wel educatief effect behaald wordt. De Raad is echter van oordeel dat het MLC een volwaardige ruimte tot de beschikking moet kunnen hebben.

2.6 Voeding en winkel

2.6.1 Criterium

De voeding is afgestemd op de noodzakelijke behoeften van de jeugdigen en de inrichtingswinkel en biedt een redelijk aanbod tegen aanvaardbare prijzen.

2.6.2 Bevindingen

Dagelijks worden drie maaltijden bereid. Er is een fulltime kok in dienst. De voeding van het MLC wordt met aandacht bereid en kent variatie. De bewoners krijgen dagelijks de voorgeschreven hoeveelheden groente, eiwitten en koolhydraten aangeboden. De lunch is een warme maaltijd. 's Avonds wordt brood gegeten. Naar behoefte kunnen porties groter of kleiner gemaakt worden. Diëten worden gevolgd op verzoek.

Er is geen inrichtingswinkel.

2.6.3 Oordeel

Het MLC voldoet aan de minimale vereisten voor voeding. Er is voldoende aandacht voor dat de jongeren voedzame en gevarieerde maaltijden krijgen. De jongeren zelf waren van oordeel dat het eten vaak wat eenzijdig was en er meer variëteit mogelijk was.

De afwezigheid van een winkel lijkt op zichzelf niet belemmerend te werken. In combinatie met de mogelijkheid om geld te verdienen, zou een mogelijkheid om bepaalde zaken te bestellen een haalbare aanvulling kunnen zijn op de accommodatie en het activiteitenprogramma (zie ook 2.4.3)

2.7 Maatschappelijk contact

2.7.1 Criterium

Jeugdigen dienen in de gelegenheid te worden gesteld om op een zo normaal mogelijke manier contact met familie en andere relevante personen te houden. Ook dient er gelegenheid te zijn om op de hoogte te blijven van nieuws (maatschappelijke ontwikkeling).

2.7.2 Bevindingen

De jongeren mogen telefonisch contact onderhouden met hun familie. Tweemaal per week mogen zij hun ouders bellen. Verzoeken om dat vaker te doen, worden doorgaans ingewilligd. Ook kunnen zij tweemaal per week gebeld worden. Telefonisch contact geschiedt in de personeelskamer. Een telefoongesprek duurt maximaal 10 minuten.

Ook is er een mogelijkheid voor skype. Een van de bewoners is gedurende zijn opsluiting vader geworden. De moeder en de baby wonen niet op het eiland, en om die reden is er contact via skype opgezet. Er is vrije toegang tot communicatie met een advocaat.

Ouders kunnen hun kinderen op afspraak bezoeken, gedurende maximaal 2 uur per week. Er is een bezoekerimte. Voor bezoek van anderen, dient eerst toestemming te worden verleend door de ouders. Vanuit de personeelskamer is er zicht op de bezoekersruimte. Er is geen cameratoezicht noch een alarmvoorziening in de bezoekersruimte.

In de gemeenschappelijke ruimte ligt dagelijks de krant om van het nieuws op de hoogte te blijven. Ook hebben de jongeren een radio in hun kamer (zie 2.5.2).

2.7.3 Oordeel

Het MLC voldoet aan de criteria om contact met de buitenwereld te onderhouden. Het regime is duidelijk en stelt de jongeren en hun ouders voldoende in de gelegenheid om contact te onderhouden. De mogelijkheid om met toestemming van de ouders anderen op bezoek te ontvangen, volstaat volgens de Raad met het belang van de jongere.

2.8 Toegang zorg

2.8.1 Criterium

De jeugdigen ontvangen de noodzakelijke (psycho-)medische en geestelijke zorg. De instelling dient jongeren in staat te stellen om hun godsdienst of levensovertuiging vrij te belijden en te beleven.

Jongeren hebben recht op zorg. Een arts dient regelmatig spreekuur te houden en de inrichting moet voorzien in noodzakelijke medische zorg in acute situaties.

2.8.2 Bevindingen

Tweemaal per week komt er een afgevaardigde van de kerk naar het MLC. Zo goed als alle jongeren spreken met deze geestelijke. Een van hen verzorgt ook de muziekles. Zowel de jongeren als de geestelijken hechten erg veel waarde aan de bezoeken.

Er komt regelmatig een huisarts langs. Deze komt ook op verzoek. In geval van een medische klacht wordt eerst een verpleegster gebeld die dan naar het MLC komt en de situatie beoordeelt. Deze schakelt al of niet de arts in. Medicijnen worden besteld bij de apotheek in de buurt en een van de medewerkers haalt die op. De medicijnen worden bewaard in een afgesloten kast in een afgesloten ruimte. Indien nodig helpt de verpleegster met toediening van medicijnen.

Andere medische of paramedische bezoeken, als tandarts en fysiotherapie worden op verzoek geregeld. Het MLC beschikt over een gedragskundige die tevens jeugdpsychologe is. De huidige gedragsdeskundige werkt voor 24 uur per week. De gedragsdeskundige hanteert een behandelplan en geeft therapie. De jongeren kunnen daarnaast op verzoek altijd bij haar terecht. Bij de opening van de instelling werd een full time gedragsdeskundige via Horizon uitgeleend. Deze was tot december 2015 werkzaam bij MLC. In de maanden december 2015 tot en met juli 2016 was er geen gedragsdeskundige of jeugdpsycholoog bij het MLC aanwezig. Een vorige gedragsdeskundige was vertrokken, en voor de opvolging was niet tijdig iemand gevonden. De begeleiders (mentoren) worden ingezet bij de uitvoering van het behandelplan. De jongeren geven zelf aan veel baat te hebben bij de therapie en behandelplan. De behaalde resultaten bij de jongeren tonen dat ook aan. De begeleiders zijn te spreken over de gestructureerde aanpak; het behandelplan geeft ook hen houvast en structuur.

Desgevraagd geven de medewerkers aan dat er geen plan of procedure is voor medische noodgevallen. Geen van de medewerkers heeft een EHBO-diploma. De medewerkers geven aan dat zij in geval van nood de verpleegster of 911 zouden bellen. Op acute hulp (bijvoorbeeld in geval van slagaderlijke bloeding, verstikking, flauwvallen / aanvallen) is het MLC zelfstandig niet voorbereid. Er is geen protocol voor medisch vervoer.

2.8.3 Oordeel

Het aanbod van de geestelijke zorg in het MLC voldoet aan de criteria.

De toegang tot reguliere medische zorg voldoet aan de eisen.

Anders geldt dat voor acute zorg. De instelling dient zo spoedig mogelijk een geschikte procedure vast te stellen voor medische noodgevallen. Daar ligt momenteel een risico, nu geen van de medewerkers precies weet wat te doen in een dergelijke situatie.

De aanwezigheid van een gedragsdeskundige en een psycholoog is essentieel voor een jeugdinstelling. Alle jongeren uit het MLC hebben psychische begeleiding nodig. De Raad hoopt dat de langdurige afwezigheid van een gedragsdeskundige in de eerste helft van 2016 een incident is geweest. De huidige invulling laat de indruk achter zorgvuldig en van belangrijke toegevoegde waarde te zijn.

2.9 Disciplinaire straffen en maatregelen

2.9.1 Criterium

De wijze waarop de orde binnen de instelling wordt gehandhaafd is transparant en proportioneel. Jongeren kunnen een disciplinaire straf krijgen als zij een regel overtreden. Ook kan een ordemaatregel worden opgelegd om zichzelf of (tegen) anderen te beschermen (plaatsing in afzondering/isolatie).

2.9.2 Bevindingen

De mogelijkheid tot disciplinaire straffen en ordemaatregelen staan als zodanig opgenomen in de huisregels. Het is aan het personeel gelaten om de situaties te beoordelen en een sanctie op te leggen. Er is geen beleid vastgesteld over welke straffen of maatregelen in welke proportionaliteit moeten worden toegepast en bij welke soort incident.

Het personeel lijkt desgevraagd niet goed op de hoogte van alle mogelijke varianten van straffen of ordemaatregelen. Ten tijde van dit onderzoek waren twee jongeren gestraft voor 3 weken 'kamerdetentie' tijdens het eten, hetgeen inhoudt dat zij los van de groep op de kamer eten krijgen en van bepaalde zaken worden uitgesloten. Er wordt aangegeven dat er voorheen veel met kamerdetentie werd gestraft. Sinds de komst van de gedragsdeskundige wordt steeds meer geprobeerd om een 'straf op maat' te bepalen.

Er wordt wel verslag van maatregelen gemaakt in dagrapporten, maar er wordt geen vaste registratie(-procedure) gehanteerd.

Wanneer een straf wordt opgelegd, wordt deze besproken met de betreffende jongere. In overeenstemming met de huisregels, wordt er hoor- en wederhoor gevoerd in aanwezigheid van de mentor en de gedragsdeskundige. De directeur legt uiteindelijk de maatregel op. Er wordt aangegeven dat de jongere door het gesprek zijn straf begrijpt en er doorgaans in berust. Het personeel geeft aan dat de straffen doorgaans effectief zijn, omdat het gedrag van de jongere vervolgens verbetert.

Plaatsing in afzondering (isolatiecel) geschiedt wanneer een jongere onhandelbaar is, er sprake is van geweld, dreiging daarvan, of wanneer een jongere doorslaat in woede. De jongere wordt in de isolatiecel geplaatst, in eerste instantie gedurende maximaal 12 uur voor jongeren van 16 jaar en jonger, en 24 uur voor jongeren ouder dan 16 jaar. Het is toegestaan om fysieke dwangmiddelen te gebruiken. Eventueel is langere plaatsing mogelijk, maar dit is tot heden niet voorgekomen. De directeur dient daarvoor de Commissie van Toezicht in te lichten.

2.9.3 Oordeel

Ondanks dat er geen vast beleid is over disciplinaire straffen of maatregelen, lijkt de huidige aanpak op zich consistent toegepast.

De Raad is evenwel van oordeel dat sancties inzichtelijk moet zijn en deze consciëntieus dienen te worden toegepast. Het gaat immers om een wezenlijke vorm van verdere vrijheidsbeperking, waarbij de rechtspositie van de jongere voorop staat. Er dient derhalve een beleid een procedure te worden vastgesteld, die inzichtelijk zijn voor personeel en jongeren. Daarbij verdient proportionaliteit de aandacht verdient.

Ter voorkoming van mogelijke (verwijtbaarheid van) willekeur en de bewaking van de objectiviteit bij het toepassen van disciplinaire maatregelen, is het aanwijzen van een coördinator aan te bevelen die zicht heeft op alle maatregelen. De jongeren dienen ook met klachten ergens terecht te kunnen, om de hoor- en wederhoor te bewerkstelligen. Daarmee wordt niet alleen transparantie gecreëerd, maar ook *fairness* en het effect van begrip en berusting in een straf of maatregel. Zie verder hierna onder 2.10.

2.10 Klachten

2.10.1 Criterium

De bemiddelings- en beklagprocedure voor jeugdigen functioneert naar behoren.

Ter waarborging van de rechtspositie van de jongeren, dient er een mogelijkheid te zijn tot het indienen en behandelen van klachten.

2.10.2 Bevindingen

De huisregels beschrijven dat er een klachtmogelijkheid is door een schriftelijke klacht in te dienen bij de jeugdreclasserder of voogd, of via de advocaat. De klacht dient op schrift gesteld te worden.

In de praktijk komt het er (tot dusver) op neer dat als er klachten zijn of onvrede is over een gedraging, de begeleiders en de betreffende jongere dit onderling oplossen.

Ook dient er een Commissie van Toezicht te zijn, waarbij klachten kunnen worden ingediend. De geïnterviewden zijn het niet eens over de vraag of het MLC organisatorisch onder de Commissie van Toezicht van de Pointe Blanche gevangen is valt of niet.

2.10.3 Oordeel

De klachtmogelijkheid zoals opgenomen in de huisregels, betreft geen interne klachtbehandeling, nu er niet duidelijk is wat er met de klacht dient te gebeuren.

Er dient een mogelijkheid van interne klachtbehandeling te zijn waar de jongeren direct een beroep op kunnen doen. Het vormt een wezenlijk onderdeel van de rechtspositie van de jongere.

Klachtbehandeling dient ook de organisatie zelf, enerzijds in administratief belang en anderzijds in organisatorisch belang. Klachten zouden geregistreerd en geëvalueerd moeten worden.

Er dient een Commissie van Toezicht te zijn. Nergens is vastgelegd dat deze er is, althans er is ogenschijnlijk geen aandacht voor. De Raad is van oordeel dat daarover op korte termijn helderheid dient te komen.

2.11 Conclusie Rechtspositie

Er is een aantal aandachtspunten voor wat betreft de rechtspositie, waarbij het les- en activiteitenprogramma absolute en dringende prioriteit verdienen. De Raad concludeert dat het deze programma's niet voldoende zijn ingericht. Er is sprake van aanwijsbare oorzaken, waaronder het gebrek aan middelen en bestuurlijke aandacht. Door het gebrek aan voldoende onderwijs en activiteiten zijn de rechten van het kind hier in het geding.

Daarnaast zou er met de beschikbare middelen meer activiteiten kunnen worden ingericht. Een mogelijkheid voor de jongeren om geld te verdienen met bepaalde arbeid zou daarbij een goede mogelijkheid zijn voor een actieve tijdsbesteding met bijkomend resocialiserende effecten.

Samenvattend komt de Raad voor het overige tot de conclusie dat het MLC in organisatorische zin voor het merendeel van de criteria voldoet aan de minimale vereisten. Met uitzondering van het (niet) invullen van een directe toezichtsrol door een Commissie van Toezicht en het controlemechanisme door het Gerecht en het OM, beschikt het MLC inhoudelijk gezien over een rechtspositioneel kader dat voldoende waarborgen biedt voor de jongeren. In formeel opzicht ontbreekt het over de gehele linie aan vaststelling van procedures en formulieren.

3

Omgang met jeugdigen

3.1 Screening

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de vraag hoe het staat met de screening, bejegening en de rapportage en documentatie. Aan de hand van een aantal criteria wordt daarover geoordeeld.

3.1.1 Criterium

De jeugdigen worden bij binnenkomst gescreend op hun zorgbehoeften, veiligheids- en beheersrisico's.

3.1.2 Bevindingen

Bij aankomst (zie ook 2.2.2.) vindt er een intake plaats, die bestaat uit een medisch onderzoek, een afstemming van de onderwijsbehoefte en een intakegesprek. Daarnaast dienen de jongeren een *eigen verhaal* op te stellen. Dit wordt de instroomfase genoemd. Ten tijde van de instroomfase is het MLC (nog) niet altijd op de hoogte gesteld van de achtergrond van de jongere. Overdracht van dossiers vindt dan pas later plaats. Het medisch onderzoek wordt binnen een dag uitgevoerd. De groepsbegeleiders leiden de jongeren door de instroomfase.

Daarna wordt de jongere enige tijd geobserveerd, de tweede fase. Alle informatie die is verzameld wordt teruggekoppeld aan de gedragsdeskundige. Deze voert een gesprek met de jongere en neemt vervolgens een psychologische intake af. Samen duren de instroom en tweede fase een week. Op grond van de verkregen informatie bij de intake en uitslag van de onderzoeken en observatie, wordt een behandelplan opgesteld door de gedragsdeskundige.

Met het behandelplan gaat de jongere de derde fase in, die tien weken duurt. In het behandelplan ligt de nadruk op persoonlijke ontwikkeling en training. Afhankelijk van de duur van de plaatsing, wordt na de tien weken of gewerkt richting afronding, dan wel gewerkt aan verdere ontwikkeling.

De uitstroomfase is de vierde fase.

Gedurende de gehele behandeling zijn er gesprekken met de gedragskundige, al dan niet op therapeutische basis. Deze gesprekken worden bijgehouden in het persoonlijk dossier. Daar het hier om stukken gaat die onder het medisch beroepsgeheim vallen, zijn deze alleen voor de gedragskundige toegankelijk.

3.1.3 Oordeel

De screening van de jongeren geschiedt zorgvuldig bij de intake.

3.2 Bejegening

3.2.1 Criterium

De jeugdigen worden door inrichtings-functionarissen respectvol en humaan bejegend. Bovendien is de bejegening van jeugdigen er op gericht om gewenst gedrag te bevorderen.

3.2.2 Bevindingen

Binnen de behandeling doorloopt de jongere een vijftal profielen (Basic Profile 1 t/m 5). Hij doet dit met zijn begeleider/mentor, die hem daarbij coacht. Met de gedragskundige vinden therapeutische gesprekken plaats. Binnen de profielen wordt gewerkt aan gedragsontwikkeling, bewustwording en uiteindelijk zelfstandige controle en positieve bijdragen. Wekelijks vinden er mentorgesprekken plaats om de vorderingen te bespreken en bij te houden. Bij het onderzoek hebben de inspecteurs een gesprek bijgewoond. De sfeer in het gesprek is open en getuigt van een zeer vertrouwde relatie tussen de mentor en de jongere. Ook in de omgang buiten de gesprekken wordt dit waargenomen. De jongeren lijken gehecht aan de begeleiding en geven dat ook aan. De begeleiders op hun beurt zijn gedreven om de jongeren te helpen. Als er onenigheden zijn, weten beide zijden dit uit te spreken.

3.2.3 Oordeel

Het behandelplan is gestructureerd, net als de uitvoering. In combinatie met de omgang tussen de begeleiders en de jongeren wordt een positieve leef- en behandelomgeving gecreëerd. De resultaten zijn meetbaar. De uitvoering door de begeleiders wordt met de nodige zorg ter hand genomen.

Ondanks dat het MLC ten tijde van het onderzoek en reeds enige tijd daarvoor al, met organisatorische onrust kampt, weten de begeleiders daar tegenover de jongeren op professionele wijze mee om te gaan opdat dat zij er niet, althans zo min mogelijk, onder lijden.

De Raad prijst de constructieve houding van het personeel, maar wijst er tegelijk op dat de organisatie kwetsbaar is op dit vlak. Het personeel vormt de ruggengraat van de organisatie. Indien de omstandigheden dusdanig zijn dat zij het moreel niet meer kunnen hooghouden, dan valt er voor een afname in de kwaliteit en effectiviteit te vrezen.

3.3 Rapportage en documentatie

3.3.1 Criterium

Het verloop van het verblijf in de JJI en het gedrag van de jeugdigen worden consciëntieus gerapporteerd, geregistreerd en multidisciplinair uitgewisseld.

3.3.2 Bevindingen

Dagelijks vindt er tijdens dienstoverdrachten (ochtend- naar middag) een briefing plaats tussen de begeleiders. Daarbij worden ook notities opgevoerd en mutaties gemaakt. Er is geen speciaal systeem dat wordt gebruikt, anders dan mappen met *word*-documenten. De gedragsdeskundige is betrokken bij de overdracht en blijft ook op deze manier op de hoogte.

Bij het doorlopen van de profielen van het behandelplan, worden er formulieren gebruikt. Bij de mentorgesprekken worden de formulieren ingevuld. Deze komen in een persoonlijk dossier terecht.

Van elke bewoner van het MLC wordt een dossier aangemaakt waarin alle stukken worden geplaatst. Het MLC maakt geen gebruik van geautomatiseerde noch gecentraliseerde gegevensverwerking. Er is geen geautomatiseerd volgsysteem. Wel worden verslagen over de jongere digitaal opgeslagen in een computerbestand. Van de bestanden wordt door de betrokken medewerker een backup gemaakt.

Binnen de organisatie vindt terugkoppeling van informatie plaats (m.u.v. informatie die onder medisch beroepsgeheim valt). Met uitzondering van de jeugdreclassering, is er verder geen sprake van terugkoppeling naar externe organisaties, anders dan nadat de jongere de instelling verlaat.

Ten tijde van het onderzoek werden de dossiers op orde gebracht, omdat de stukken voorheen niet structureel en geordend werden bijgehouden. Omdat de dossiers niet compleet waren, maar evenmin kon worden vastgesteld in hoeverre de stukken al of niet aanwezig waren, werd afgesproken dat er door de Raad begin december 2016 een nieuw bezoek aan de instelling zal worden gebracht om inzage in de dossiers te krijgen.

Ten tijde van het tweede bezoek waren de dossiers geordend per persoon. In de dossiers worden de officiële documenten, de intakeformulieren, en andere schriftelijke bescheiden bijgehouden. Voor het overige geschiedt de administratie voornamelijk digitaal. Er is een administratieve scheiding aangebracht op de server, waarbij autorisatieniveaus worden gehanteerd. Er is geen werkproces beschreven. Wel tonen de medewerkers zich bekend met een eenvormige werkmethode.

3.3.3 Oordeel

De rapportages voldoen aan de criteria. Er is voldoende aandacht voor de registratie en opslag van gegevens.

Het verdient aanbeveling om een werkproces te maken voor de eenvormige rapportage en documentatie.

Naarmate de tijd vordert, zullen er steeds meer dossiers en bestanden zijn. Roulatie of verandering in de samenstelling van personeel zijn ook factoren waardoor het risico van fouten in de administratie groter toeneemt. Dat geldt temeer wanneer er geen vaste werkwijze is van vastlegging. Het verdient aanbeveling om te investeren in een geautomatiseerd systeem.

Voorts verdient het aanbeveling om de papieren dossier te digitaliseren en deze op beveiligde wijze op te slaan. Daarbij is het raadzaam om geactualiseerde backups aan te houden, zowel binnen als buiten de instelling.

3.4 Conclusie omgang met jeugdigen

De Raad concludeert dat de screening en bejegening in hoge mate voldoen aan de criteria.

Voor wat betreft de bejegening oordeelt de Raad dat dit een intermenselijk aspect is, waar de beschikbaarheid en houding van het personeel van bepalende waarde is. De Raad concludeert dat motivatie van het personeel sterk te lijden heeft over de organisatorische tekortkomingen. Om die reden is het van belang dit hier als risico te benoemen.

De rapportage en documentatie binnen het MLC is op orde. Na een herindeling van de dossiers, voldoen deze aan de criteria.

Aanbeveling verdient een automatisering van de werkwijze alsmede een centrale opslag en registratie van gegevens. Daardoor kan informatie beter inzichtelijk en toegankelijk worden.

4

Maatschappelijke reïntegratie

4.1 Reïntegratieactiviteiten

4.1.1 Criterium

De inrichting dient een richtinggevend plan voor de reïntegratie van de jongere op te stellen. De inrichting bereidt jeugdigen voor op hun terugkeer in de maatschappij en de activiteiten zijn gericht om terugval in de criminaliteit te voorkomen.

4.1.2 Bevindingen

De gedragsdeskundige is verantwoordelijk voor het opstellen van het ontwikkel-behandelplan. Aan de inspectie wordt toegelicht dat het traject dat gevolgd wordt voor alle jongeren tevens als behandeling gezien dient te worden, nu de jongeren zonder uitzondering allen onder zeer zware, erbarmelijke en/of traumatische omstandigheden zijn opgegroeid.

Bij veel jongeren is vaak sprake geweest van (zwaar) huiselijk geweld en verwaarlozing. In veel gevallen is de jongere opgegroeid in een crimineel milieu, al dan niet in de familiale sfeer.

Om die reden is een ontwikkelprogramma (perspectiefplan) niet voldoende, maar dient er daadwerkelijke psychosociale behandeling plaats te hebben om de jongere vatbaar te maken voor een perspectiefplan. Zo mogelijk zijn de ouders daarbij betrokken.

Het ontwikkelplan bestaat uit 4 fasen. Fase 1 betreft de instroomfase. Fase 2 bestaat uit 5 niveaus basisprofielen die de jongere doorloopt. Daarbij leert de jongere zijn gedrag herkennen en dit bij te stellen en te controleren. Dit traject duurt 10 weken.

In fase 3 staan de persoonlijke ontwikkelingsprofielen centraal. Indicatie vindt plaats door de gedragsdeskundige in samenwerking met de jongere, mentor en eventueel anderen. Deze fase bestaat uit trainingen/behandelingen, het doen van zelfevaluaties en het maken van presentaties. Wekelijks vinden voortgangsgesprekken plaats. Bij de presentaties vindt evaluatie van de ontwikkeling plaats. De fase duurt 3-6 maanden. Fase 4 is de uitstroomfase. Deze fase is niet tijdgebonden.

Los van de persoonlijke behandeling, vindt er ook behandeling 'op de groep' plaats.

Er zijn zogeheten 'moments of reflection' waarbij de hele groep aanwezig is, samen met de begeleiders en de gedragsdeskundige.

De maatstaven voor de het gehele ontwikkelplan zijn gebaseerd op het Sociaal Competentie Model.

De gedragsdeskundigen en begeleiders geven aan dat de jongeren zich allen ontwikkelen in het traject. Aan het einde van de behandeling zouden de jongeren in theorie in staat moeten zijn zich te handhaven. Er wordt gewezen op het belang van de omgeving waar zij uiteindelijk in terecht komen, hetgeen de grootste kwetsbaarheid is na het verlaten van het MLC.

Ouderparticipatie

Zolang de jongere onder het regime van het MLC valt, wordt ook getracht de ouders te betrekken bij de behandeling. De ervaringen zijn wisselend. Sommige ouders stellen zich erg geïnteresseerd op, terwijl anderen niet geïnteresseerd zijn. Een belangrijk aspect van de ouderparticipatie is wanneer de jongere op verlof mag en een aantal dagen (bijv. in het weekend) in de huiselijke sfeer doorbrengt.

Activiteiten

Los van het onderwijs, beschikt het MLC zoals gezegd niet over een activiteitenprogramma. Er zijn wel recreatieve mogelijkheden tot sport en spellen. Er is geen mogelijkheid tot het verrichten van werk of actieve inzet op het ontwikkelen/bijhouden van een hobby.

4.1.3 Oordeel

De Raad is van oordeel dat het ontwikkelplan en begeleiding voldoet aan de criteria voor reïntegratie en het voorkomen van een terugval in crimineel gedrag. De jongeren lijken zich bewust te zijn geworden van hun fouten en geven aan veranderd te zijn. Binnen het behandelprogramma is dat verifieerbaar.

Binnen het behandelplan wordt veel aandacht geschonken aan ouderparticipatie. Dat is van groot belang. De Raad tekent aan dat begeleiding na het verlaten van het MLC zeer belangrijk zal zijn, nu de grootste kwetsbaarheid ligt in de omgeving waar de jongere uiteindelijk terecht komt.

De Raad is van oordeel dat er te weinig aan andere activiteiten is, terwijl daar wel mogelijkheden liggen (zie ook H2).

4.2 Verlof

4.2.1 Criterium

De JJI zet verlof in voor de reïntegratie van jeugdigen en weegt bij het toekennen van vrijheden maatschappelijke risico's mee.

4.2.2 Bevindingen

Verlof/ voorlopige invrijheidsstelling

Het MLC kent een verlofprotocol. Voor de jongeren die zijn geplaatst onder strafrechtelijke titel geldt dat zij in de laatste drie maanden van hun straf in aanmerking kunnen komen voor een Schooling and Training Program.

Dat programma gaat gepaard met verlof. Goedkeuring door de Minister van Justitie is vereist.

Vervolgens geldt in het algemeen voor MLC dat een jongere in aanmerking komt voor verlof wanneer dit in het kader van zijn behandeling bij een PIJ maatregel of bij een civiele plaatsing als passend en geoorloofd beoordeeld wordt. Om in aanmerking te komen voor verlof moet de jongere in elk geval de basisprofielen van het Sociaal Competentie Model succesvol hebben doorlopen. Er moet een duidelijke diagnostiek gesteld zijn, en het verlof moet onderdeel zijn van de behandeling. De gedragsdeskundige maakt een risicoinschatting, en tenslotte vindt er een teamvergadering plaats over het al dan niet toekennen van verlof.

Verlof kan alleen plaatsvinden op aanvraag van de gedragsdeskundige en met zowel diens goedkeuring, als die van de ouders/voogd. Voordat een verlof ingaat zal een mentor (en coördinator veiligheid) eerst op huisbezoek gaan en het verlof voorbespreken met de ouders. Daarbij wordt tegelijk een risico-inschatting gemaakt van de thuissituatie, die wordt teruggekoppeld aan de gedragsdeskundige.

Aan de hand van een verlofplan, worden er afspraken gemaakt.

Tijdens de verlopen gaan de begeleiders aangekondigd en onaangekondigd bij het gezin langs om het verlof te monitoren.

Het verlof en het plan worden geëvalueerd met de begeleider en er wordt een verlofverslag opgesteld. De verlopen vinden doorgaans in het weekend plaats.

Als tijdens het verlof of nadien blijkt dat afspraken niet zijn nagekomen, kan (zal) dat gevolgen hebben voor een volgend verlof. Voor de jongeren die onder strafrechtelijke titel geplaatst zijn in het MLC, kunnen aanvullende voorwaarden worden gesteld zoals elektronisch toezicht of verslavingsbehandeling.

De medewerkers en jongeren zijn bekend met de voorwaarden en de uitvoering van het protocol. De ervaringen met de verloven zijn wisselend, echter in de meeste gevallen zit er, naarmate er vaker verlof is geweest, voortgang in de behandeling (en in de thuissituatie).

4.2.3 Oordeel

Het MLC voldoet aan de criteria. De Raad is van oordeel dat de instelling op zorgvuldige wijze gebruik van de mogelijkheid tot verlof. De jongere en zijn omgeving worden voorbereid op het verlof. Het verlof wordt gemonitord en de risico's worden afgewogen en betrokken bij de advisering over het verlof.

4.3 Conclusie maatschappelijke reïntegratie

De Raad is van oordeel dat de behandelingen in het kader van reïntegratie voldoen aan de criteria. De kwaliteit van de re-integratie kan echter niet los worden gezien van de andere activiteiten met een (re-)socialiserend karakter. Op dat punt blijft het MLC achter in verband met het gebrek aan activiteiten (zie H2).

De omgang met verlof is naar het oordeel van de Raad op orde. De Raad concludeert dat op zorgvuldige wijze met de verlofregeling wordt omgegaan.

5

Interne veiligheid

De instelling wordt aan de hand van het toetsingskader beoordeeld op de interne veiligheid op de volgende punten: preventie en beheersing van calamiteiten, het tegengaan en beheersen van agressie en geweld, en de aanwezigheid van een drugsontmoedigingsbeleid.

5.1 Preventie/beheersing van calamiteiten

5.1.1 Criterium

De inrichting dient goed voorbereid te zijn op eventuele calamiteiten. Ter beoordeling werd daarvoor gekeken naar het bestaan van plannen, oefeningen, rapportages/registraties, fysieke voorzieningen (alarm, rookmelders, etc.), kennis en vaardigheden alsmede controle daarop.

5.1.2 Bevindingen

Het concept Kwaliteitshandboek MLC bevat tal van documenten en formulieren omtrent interne veiligheid. De documenten zijn afkomstig van een Nederlandse jeugdinstelling. Het is niet duidelijk of de kopieën model dienen te staan voor het MLC of dat deze het concept zijn voor een uiteindelijk vast te stellen kwaliteitshandboek. Tijdens het onderzoek kwam naar voren dat de stukken niet bekend zijn bij het personeel. Evenmin is het personeel bekend met enige andere veiligheidsinstructies, veiligheidsprotocol of maatregelen anderszins in geval van calamiteiten.

Er worden geen reguliere oefeningen gehouden ten behoeve van voorbereiding op calamiteiten. Er zijn geen *bedrijfs hulpverleners (BHV)*. Wel is er een calamiteitstraining van de brandweer geweest.

Er zijn fysieke maatregelen ten aanzien van brand. Door het gehele gebouw zijn rookmelders en er is een brandalarm. De installaties worden jaarlijks door de brandweer gecontroleerd. In de gemeenschappelijke ruimte is een brandblusser. In de cellenvleugels zijn geen brandblussers.

Alle cellen hebben een intercom die is aangesloten op de beveiligingskamer. Direct contact is daardoor altijd mogelijk.

Er zijn vluchtroutes met nooduitgangen en brandtrappen. Er is geen voorziening om de celdeuren op afstand te openen.

5.1.3 Oordeel

De preventie en beheersing van calamiteiten laat te wensen over. De instelling lijkt niet goed voorbereid op een calamiteit. In elk geval stelt de Raad vast dat er niet voldoende aandacht voor is (geweest).

De veiligheidsvoorzieningen in het gebouw zijn redelijk op orde. Aan het ontbreken van brandblussers in de cellenvleugels moet iets gedaan worden.

5.2 Preventie/beheersing agressie en geweld

5.2.1 Criterium

Het risico op geweld en agressie moet tot een minimum worden beperkt. Het gebruik van geweldsmiddelen is niet toegestaan als straf, en mag uitsluitend in geval van ontvluchting of bescherming worden ingezet.

5.2.2 Bevindingen

Op basis van de gesprekken die werden gevoerd, is het beeld dat de jongeren en medewerkers zich veilig voelen in de inrichting. Er zijn weinig fysieke incidenten. Er zijn altijd een of meer beveiligingsmedewerkers aanwezig. De onderlinge verhouding tussen beveiligers en jongeren geeft blijk van onderling vertrouwen. Het deel van het personeel dat vanuit de Pointe Blanche gevangenis is aangesteld, opleiding en ervaring met geweldsbeheersing. Derhalve zijn niet alle medewerkers vanuit het MLC getraind op omgang met geweld.

Incidenten bestaan voornamelijk uit verbale agressie. De meeste jongeren hebben moeite zich te beheersen en kunnen in woede uitbarsten. De overgang naar fysieke agressie dient dan beheerst te worden. Vanuit de medewerkers wordt aangegeven dat men daartoe in staat is.

Wanneer de situatie onbeheersbaar wordt, zal de jongeren in de isoleercel worden geplaatst. Tot dusver heeft dat niet tot problemen/incidenten geleid, anders dan dat er in de isoleercel zaken werden vernield. Een aantal materialen heeft het moeten ontgelden. Dat probleem is opgelost doordat jongeren nu hun eigen matras moeten meenemen, waarvan zij niet geneigd zijn deze te vernielen.

Agressiebeheersing vormt integraal onderdeel van de het ontwikkel- /behandelingsplan (bijv.: de jongere leert dat hij zijn woede/gedrag controleert, (in plaats van de woede/het gedrag hem). De ervaringen zijn goed. Zowel de begeleiders als jongeren geven aan dat de behandeling succesvol is voor wat betreft het gedrag binnen de instelling.

Voor januari 2017 staat een training voor het personeel gepland voor veilig werken ('Veilig vakmanschap').

5.2.3 Oordeel

De Raad is van oordeel dat het MLC ten dele voldoet aan de criteria.

Weliswaar wordt er veel ingezet op de preventie van geweld en agressie, echter het personeel is niet volledig voorbereid noch getraind. Dat laatste is volgens de Raad wel een vereiste om de risico's zo goed als mogelijk te beperken. De instelling heeft aangekondigd dat er in 2017 een opleiding voor het personeel zal komen, waarbij ook de veiligheid voorop staat. Het verdient aanbeveling om het personeel ook in fysieke zin te trainen tegen agressie en geweld.

De facilitaire voorziening van afzondering en fysieke dwangmiddelen voldoen aan de criteria. Dwangmiddelen worden niet als straf ingezet.

5.3 Drugsontmoedigingsbeleid

5.3.1 Criterium

De inrichting beoogt een drugsvrije leefomgeving te bieden. Het gebruik van drugs wordt actief bestreden en er is een aanbod in verslavingsbegeleiding.

5.3.2 Bevindingen

Zo goed als alle jongeren die in het MLC komen, hebben minimaal softdrugs gebruikt. In de behandelplannen wordt ingezet op ontmoediging van drugsgebruik in het algemeen. Evenwel is er geen gespecialiseerde behandeling, of personeel permanent beschikbaar voor verslavingsbehandeling. Wel vindt samenwerking plaats met de Turning Point Foundation, die in Sint Maarten behandeling aanbiedt.

Voor het overige is er geen voorlichting over en ontmoediging van drugsgebruik.

Er vinden op onregelmatige basis cel-/kamerinspecties plaats waarbij de cel en de persoonlijke spullen doorzocht worden.

Bij terugkeer van de jongeren die extern naar school gaan en na verlof, worden de tassen en zakken gecontroleerd. Ook na het ontvangen van bezoek wordt gecontroleerd.

Bij vermoeden van drugsgebruik vindt een urinetest plaats. Indien de test positief is, volgt een disciplinaire maatregel als verlofbepanking of celdetentie.

Ten tijde van het onderzoek ondergingen twee jongeren een disciplinaire maatregel van celdetentie vanwege het gebruik van softdrugs in het complex. Deze waren vermoedelijk door bekenden van een van de jongeren over de muur in de tuin gegooid (later meer in H.6 Beveiliging).

5.3.3 Oordeel

De Raad oordeelt dat de instelling in voldoende mate het gebruik van drugs ontmoedigt en daarmee voldoet aan de vereisten.

5.4 Conclusie Interne Veiligheid

De Raad concludeert dat het MLC meer aandacht moet besteden aan de interne veiligheid. Zowel op het gebied van calamiteiten als dat van agressie en fysiek geweld. De risico's zijn te groot en de aandacht is te weinig.

Het gebouw van het MLC voldoet op zichzelf wel aan de criteria, met uitzondering van de afwezigheid van brandblussers in de cellenvleugels.

6

Maatschappij- beveiliging

6.1 Beveiligingsvoorzieningen en -toezicht

6.1.1 Criterium

Aan de hand van een aantal criteria wordt bekeken of de bouwkundige en technische voorzieningen tegen ontvluchtingen voldoen aan de geldende eisen en of er voldoende toezicht is op situaties met een verhoogd veiligheidsrisico.

Er wordt gekeken naar statische en dynamische beveiliging, kennis en werkinstructies, omtrekbeveiliging, toegangscontrole, camera's, kamer inspecties, controle na verlof, observatiemogelijkheden, personeel en roulatie, incidentrapportage en controle.

6.1.2 Bevindingen

Statische beveiliging

Met statische beveiliging wordt bedoeld de apparatuur en fysieke middelen die gebruikt worden of ter beschikking staan aan de beveiliging.

Los van de gescheiden cellenvleugels, worden de jongeren niet van elkaar gescheiden op basis van leeftijd of plaatsing (civiele of strafrechtelijke titel).

Er is altijd een of meerdere bewakers aanwezig in de ruimtes waar de jongeren zijn als zij niet op hun cel verblijven.

Toegangsdeuren naar buiten, kantooruimte, vleugels, beveiligingsruimte en de keuken zijn allen elektronisch vergrendeld.

Op alle gemeenschappelijke ruimten is cameratoezicht, met uitzondering van de bezoekersruimte. Op de bezoekersruimte is wel zicht vanuit de medewerkerskamer via gespiegeld glas, maar er wordt niet altijd toezicht gehouden tijdens bezoek. Ook is er cameratoezicht op de ruimten buiten en op een deel van de omtrek.

Er is een detectiepoort bij de ingang. Deze functioneert echter niet naar behoren. Behoudens de geplaatste jongeren worden er geen bezoekers of personeel doorheen gelaten. Er zijn kastjes waar bezoekers hun tassen dienen achter te laten. Bezoekers worden niet structureel gefouilleerd. Personeel loopt vrij naar binnen, zonder controle.

De beveiligers dragen communicatieapparatuur.

Het terrein is afgesloten met een muur van 2,5m hoog, waarop een hek is geplaatst met prikkeldraad. Aan een zijde is de toegangsdeur en aan een andere zijde is een toegangspoort voor voertuigen. Er zijn geen 'sluizen' en aan de onderkant van de poort zitten openingen van een aantal centimeters waardoor contrabande naar binnen kan worden geschoven.

Dynamische beveiliging

Een inrichting dient te beschikken over veiligheidsprocedures. Het personeel moet goed zijn toegerust op hun taak en het toezicht/controle moet zo zijn ingericht dat de kans op onttrekking zo klein mogelijk is.

Het MLC heeft voorbeelden van werkinstructies voor de beveiligingsmedewerkers in het concept Kwaliteitshandboek beschikbaar. Het betreft een kopie vanuit een Nederlandse instelling. Aanpassing aan het MLC heeft niet plaatsgehad en de inhoud komt niet overeen met de praktijk. Het gaat hier derhalve om voorbeelden.

De beveiligingsmedewerkers staan in contact met de jongeren. Zij houden toezicht op onderwijsactiviteiten en doen een spelletje mee. Er zijn geen richtlijnen voor het onderlinge contact. De buitenruimten worden niet structureel gecontroleerd (bijv. op aanwezigheid van contrabande) voordat de jongeren deze betreden.

Kamerinspecties vinden plaats, maar niet regulier.

Observatie van de jongeren is overal mogelijk. Een jongere gaat nooit alleen door de inrichting.

Een aantal beveiligers is in dienst van het MLC en daarnaast wordt gebruik gemaakt van een private firma. Deze beveiligers worden geselecteerd aan de hand van een daartoe opgesteld passend profiel. Er vindt geen veiligheidsscreening plaats.

De camerasurveillance wordt permanent geobserveerd door de ingehuurd beveiligers. Er is roulatie in het rooster, maar niet structureel. In de camera ruimte zit continu één beveiligers.

Na verlof of externe activiteiten worden jongeren altijd gecontroleerd.

Er zijn wel conceptformulieren voor het vastleggen van incidentrapportage. Er is echter geen aparte registratie van incidenten.

Incident

Tijdens de inspectie door de Raad vond in de tuin van het MLC een incident plaats waarbij een aantal jongeren elkaar aanjaagden en de groep onrustig werd. De dienstdoende beveiligers greep niet in. Een aantal jongens krom vervolgens op een verhoging en sprong richting het hek waarbij zij aan de muur gingen hangen. Het incident werd ook op camera waargenomen, waarna werd ingegrepen door een andere beveiligers.

6.1.3 Oordeel

De Raad is van oordeel dat het gebouw in grote mate voldoet aan de eisen van maatschappijbeveiliging. De fysieke en technische voorzieningen om ontvluchting te voorkomen zijn voldoende aanwezig. Daarnaast worden alle ruimten en de jongeren nauwlettend in de gaten gehouden.

Qua veiligheid in het gebouw zelf is er een aantal punten dat (dringende) aandacht behoeft. De buitenruimtes en muren worden niet structureel gecontroleerd op de aanwezigheid van contrabande. De toegangspoort voor voertuigen heeft een opening aan de onderkant van enkele centimeters, waar eenvoudig zaken onderdoor geschoven kunnen worden.

Het verdient derhalve aanbeveling om in de werkwijze in te bedden dat alvorens jongeren naar buitenruimtes kunnen gaan, deze worden gecontroleerd. De opening in de toegangspoort dient gedicht te worden.

De beveiligers staan in goed contact tot de jongeren. Evenwel dienen zij er continu op alert te blijven dat een jongere snel een kans grijpt als een gelegenheid zich voordoet, zo ook geschiedde ten tijde van het bezoek van de Raadsonderzoekers. Nu de beveiliging (grotten-) deels extern wordt ingehuurd, dient het MLC erop toe te zien dat de bewakers voldoende kennis en vaardigheden hebben in de omgang met jongeren en daarop ook getraind blijven.

De Raad is van oordeel dat de detectiepoort in gebruik moet zijn. Bewoners en bezoekers moeten daarmee gecontroleerd kunnen worden. Daarnaast moet er gefouilleerd worden. Ook acht de Raad het van belang om het personeel te controleren, in elk geval met de detectiepoort. Daarnaast moet het personeel, tenminste steekproefsgewijs aan een verdere inspectie onderworpen worden, om zo de risico's van het binnenbrengen van contrabande te beperken.

6.2 Conclusie maatschappijbeveiliging

Zie paragraaf 6.1.3.

7

Organisatie- aspecten

7.1 Inleiding

Binnen iedere inrichting zijn thema's aan de orde die een effect kunnen hebben op de kwaliteit en effectiviteit van de werkzaamheden. Het gaat dan bijvoorbeeld over de vraag of de personeelsbezetting kwalitatief en kwantitatief op orde is, of er effectief wordt gecommuniceerd, of er integer gewerkt wordt en of er door medewerkers betrokkenheid is bij de organisatiedoelstellingen. Vanwege de reorganisatie kwamen deze aspecten in dit onderzoek tot op zekere hoogte aan de orde. Ook ging de Raad na in hoeverre de organisatie reflecteert op haar eigen functioneren.

De Raad lichtte eerder reeds toe dat het in verband met een huidige reorganisatie niet opportuun is om het MLC in zijn geheel door te lichten. Om die reden beperkt de Raad zich tot een aantal waarnemingen op hoofdlijnen. Ook zal de Raad de ontwikkelingen bij het MLC blijven monitoren.

Alvorens daarop in paragraaf 7.3 in te gaan, wordt hieronder in paragraaf 7.2 eerste de formele structuur van de organisatie weergegeven.

7.2 Formele inrichting

De *Landsverordening houdende beginselen van voorschriften omtrent maatregelen ten opzichte van jeugdige personen* bepaalt dat er naar behoefte opvoedgestichten, waar jeugdigen op grond van het Wetboek van Strafrecht in een opvoedgesticht kunnen worden geplaatst, zullen worden bepaald en aangewezen. Die aanwijzing dient te geschieden bij Landsbesluit houdende algemene maatregelen. Het beheer van een gesticht staat onder een directeur of directrice, die onder een instructie van de minister van Justitie, alsmede de minister van Onderwijs, Cultuur Jeugd en Sport dient te werken. De directeur/directrice dient te worden bijgestaan door een adviescommissie van minimaal 3 en maximaal 6 leden (artikelen 1, 2 juncto 3 Lvo).

Het MLC is bij beschikking van de minister van Justitie d.d. 8 december 2014 (Lb. HAM 483/14MB/JUS) aangewezen als opvoedgesticht, gevangenis (ex Lvo. Beginselen Gevangeniswezen), Huis van Bewaring alsmede inrichting voor ter beschikking gestelden.

De oprichting van het MLC is een onderdeel van een project voor de inrichting van een nieuwe dienst "Justitiële Zorgverlening", waarvoor een projectstructuur voor de duur van twee jaar in het leven is geroepen. Een en ander geregeld bij beschikking d.d. 2 december 2014 (2014/2446), verlengd per beschikking d.d. 27 mei 2016 regelende de instelling van een projectstructuur voor de nieuwe dienst 'Justitiële Zorgverlening' en strekt mede tot het intrekken van de ministeriële beschikking met nr. 2014/2446 d.d. 2 december 2014.

Het MLC is derhalve organisatorisch ingedeeld onder de *projectstructuur* waarbinnen de oprichting van de Dienst Justitiële Zorgverlening verwezenlijkt dient te worden. De laatstelijk genomen beschikking daarover duurt voort totdat de nieuwe organisatie (Dienst Justitiële Zorgverlening) formeel is ingesteld.

De projectstructuur wordt beheerd door een stuurgroep, een project management team, met ondersteuning van een ondersteuningsteam en werkgroepen per dienstonderdeel.

Het ontbreekt derhalve nog aan een formele inrichting van het MLC als organisatieonderdeel van het ministerie van Justitie. De dienst Justitiële Zorgverlening bestaat immers nog niet. De fysieke locatie van het MLC is als zodanig wel aangewezen conform de Landsverordening.

Bij de oprichting is er een operationeel teamleider aangenomen, die samen met een gedragsdeskundige en veiligheidscordinator het dagelijks beheer zou uitvoeren. Het takenpakket van de teamleider is per 5 oktober 2015 uitgebreid met het dagelijks beheer van het MLC, functionerend als *department head* waarbij de verantwoordelijkheid voor de veiligheid voor de strafrechtelijk veroordeelden aan de directeur van de Pointe Blanche gevangenis bleef opgedragen. Een *directeur* werd als zodanig niet benoemd (het MLC is immers geen *department* geweest). Tevens ontbreekt het aan een *instructie* voor de *directeur*, zijdens de minister van Justitie alsmede OCJS.

Evenmin is een adviescommissie (voor de directeur) aangewezen.

Het personeel van het MLC is niet als zodanig werkzaam onder een Landsbesluit. Er wordt gewerkt met detachering vanuit de Pointe Blanche gevangenis, civielrechtelijke aanstellingen en inhuur van (beveiligings-) personeel.

7.3 Personele zorg en Integriteit

7.3.1 Criteria

De personeelsinzet is kwantitatief en kwalitatief op orde. Het inrichtingspersoneel oefent de functie integer uit.

7.3.2 Bevindingen

Aanvankelijk werd het MLC geformeerd in 2014 op 18 fte.

Inmiddels is er een operationele formatie van 15 fte medewerkers, waarvan 10,5 fte ingevuld.

In de functies pedagogisch medewerker A (totaal 2)/B (totaal 5), ontbreken er 3 fte op een formatie van totaal 7 fte (1 medewerker A, 2 medewerkers B).

Aan de hand van de personeelsadministratie is voorts een hoog ziekteverzuim waargenomen, waarbij de stijging tussen 2015 en 2016 opvallend hoog was. In de periode van januari tot en met september 2016 waren er 14 personeelsleden, met in totaal 265 ziektedagen. Daarvan vielen 248 ziektedagen voor rekening van 6 personeelsleden (respectievelijk 85, 55, 50, 29, 18, 11). De overige 8 werknemers telden gezamenlijk een totaal van 17 ziektedagen (respectievelijk 6, 5, 2, 2, 1, 1, 0, 0).

Ten tijde van een tweede bezoek aan het MLC in december 2016 werd nog eens het vertrek van 3 medewerkers aangekondigd. Daar staat tegenover dat er tegelijkertijd geworven werd en er voor januari 2017 zicht is op de aanstelling van 4 nieuwe medewerkers.

De individuele kwaliteiten van het uitvoerend personeel worden op zich als geschikt gekwalificeerd, mits er middels trainingen en opleidingen aan verdere scholing zou worden gedaan. Dat laatste is niet gebeurd.

De medewerkers zelf vinden dat zij de opleidingen nodig hebben, om de kwaliteit te kunnen leveren.

De aansturing door de gedragskundige ten behoeve van de behandeling, is permanent nodig.

De positie van gedragsdeskundige is gedurende de eerste helft van 2016 niet ingevuld geweest. Sinds juli 2016 is de functie voor 24 uur per week ingevuld.

De huidige gedragsdeskundige heeft in aanvulling op haar kwalificaties (opleiding en praktijk) een specifieke training gevolgd, gericht op het werken in een jeugdinstelling. Zij is voor 24 uur per week inzetbaar, en daarnaast in het weekend naar behoefte. In geval van haar afwezigheid, is voorzien in achtervang vanuit de Mental Health Foundation. Bij een bezetting van 8 jongeren werd de inzet van de gedragskundige als voldoende gewaardeerd. Echter, bij een hoger aantal bewoners was dit te weinig. In november 2016 waren er 12 bewoners in het MLC.

De beveiligingsfunctie is geformeerd op 10fte, waarvan de invulling nihil is. Beveiligers worden daarom extern ingehuurd, waarmee de invulling van beveiligingskrachten blijft gewaarborgd. De beveiligers die worden ingehuurd ondergaan een speciale selectie en worden vervangen wanneer het MLC ze als ongeschikt beoordeelt. Evenwel hebben deze medewerkers geen opleiding tot bewaker van een penitentiaire inrichting gevolgd, noch ervaring met het werken met de doelgroep (jongeren).

De personele zorg als zodanig is sinds de oprichting van het MLC een punt van aandacht geweest. Doordat het MLC nooit formeel ingebed is geweest in de organisatie, hebben ook de aanstellingen van het personeel te kampen met onvolkomenheden. Gedurende twee jaren zijn 'noodoplossingen' bedacht om de inrichtingen draaiende te kunnen houden. Echter, er werd verder geen verandering in gebracht.

Het personeel in dienst bij het MLC, is aangesteld hetzij met arbeidsovereenkomsten van tijdelijke duur (1, 2 of 3 jaar). Aanstelling is rechtstreeks bij het MLC of via plaatsing aldaar vanuit het Huis van Bewaring. In beide gevallen is de werkgever het ministerie van Justitie. De wet- en regelgeving van landsambtenaren is van toepassing verklaard. Van de pedagogisch medewerkers B zijn sommigen formeel aangesteld als penitentiair bewaker. Deze medewerkers hebben niet de kwalificaties voor pedagogisch medewerkers. De daarvoor toegezegde opleidingen en trainingen zijn niet gegeven.

Naast de (on-)mogelijkheden met betrekking tot de beschikbare middelen om personeel aan te nemen, ervaart men ook grote moeite om gekwalificeerd personeel te werven. Het personeelsbeleid richt zich op het aannemen van lokaal geworven personeel, dat met behulp van opleidingen zich verder of tot het gewenste niveau moet kunnen ontwikkelen.

Met geen van de medewerkers zijn functioneringsgesprekken of beoordelingsgesprekken gevoerd.

Periodieke tredeverhogingen hebben niet plaatsgehad. De daarvoor aangevoerde reden is dat er zonder beoordelingsgesprek geen tredeverhoging kan plaatsvinden.

Afhankelijk van de inschaling, kunnen overuren worden uitbetaald of opgenomen als vakantie-uren.

Vanaf pedagogisch medewerker A, moeten overuren met vakantie-uren worden gecompenseerd. Er is echter geen ruimte voor de betreffende medewerkers om deze uren op te nemen, vanwege de onderbezetting.

Er zijn nog geen meldingen geweest van schendingen van integriteit. Er is één incident bekend, waarbij schending van integriteit een rol kan hebben gespeeld. Dat dient nog te worden onderzocht.

7.3.3 Oordeel

De algemene personele bezettingsgraad van het MLC is 70%.

De bezettingsgraad van de pedagogisch medewerkers is 57% (oktober 2016). Vanwege een hoog ziekteverzuim in 2016 is de effectieve bezettingsgraad aanzienlijk lager geweest dan 57%. De Raad is daarmee van oordeel dat het MLC ruim onderbemand is geweest.

De inzet van de personeelsleden zelf, beoordeelt de Raad als toegewijd en betrokken. De pedagogisch medewerkers zijn echter niet als zodanig gekwalificeerd, doordat de toegezegde scholing en opleidingen niet zijn gegeven.

De effectiviteit van het personeel als geheel wordt bovendien pas echt zichtbaar wanneer het teamverband waarbinnen zij werken daadwerkelijk functioneert. Ten tijde van het onderzoek was dat niet het geval. Vanwege het hoge aantal van vertrekkend personeel en de absentieratio is daardoor naast de effectiviteit ook de kwaliteit in het geding.

De organisatie heeft structureel te kampen met beperkingen voor het personeel met betrekking tot hun rechtspositie, salaris en overwerk, opleiding en training, veiligheid en algehele inzet. Dat leidde tot onrust en onvrede, en vervolgens tot verzuim en vertrek van personeel. Ondanks dat het MLC meermalen heeft getracht de zorgen onder de aandacht te brengen van de bewindslieden, bleef resultaat uit. De gevolgen daarvan op de organisatie, baren de Raad zorgen. Maar ook zal het probleem almaar groter worden, wanneer ontstane vacatures niet kunnen worden opgevuld.

De omstandigheid dat de functie van gedragsdeskundige in zijn geheel niet was ingevuld gedurende de eerste helft van 2016, heeft direct gevolgen gehad voor zowel de jongeren als het gehele personeel. De invulling van de functie wordt als essentieel aangemerkt. Dat geldt temeer nu uit een evaluatie is gebleken dat het pedagogisch personeel de aansturing permanent nodig heeft.¹⁰

De huidige invulling van de functie van gedragsdeskundige beoordeelt de Raad als kwalitatief goed. Het MLC geeft aan bij voorkeur over een voltijd invulling van de functie te beschikken. Alhoewel de deeltijd beschikbaarheid voldoet naar het oordeel van de Raad bij de bezetting van 8 jongeren, komt de inzet in het gedrang bij een hogere bezettingsgraad.

Vanwege de spilfunctie, zal er een waarborg voor geschikte achtervang binnen de organisatie moeten zijn voor tijden van afwezigheid van de gedragsdeskundige.

Niet al het pedagogisch personeel voldoet aan de kwalificaties. Het feit dat toegezegde opleidingen niet worden gegeven, is een tekortkoming van de werkgever. Het heeft ook gevolgen voor de taakuitoefening jegens zowel de jongeren als het personeel. Rechtspositioneel heeft dit ook tot gevolg dat de betreffende medewerker in een lagere schaal werkzaam is, dan de functie waarvoor aangenomen.

Een periodieke tredeverhoging behoort te worden toegekend wanneer er geen beoordelingsgesprek heeft plaatsgevonden. Indien er bij een beoordeling aanleiding is, kan de periodieke trede worden onthouden.¹¹

Het onderscheid van de compensatie van overuren, wordt niet evenredig toegepast. Daar waar compensatie van overuren geschiedt in toekenning van verlofuren, dient de betreffende medewerker in elk geval in staat te worden gesteld om deze op te nemen, naast de reguliere vakantieuren. Indien daarvoor geen ruimte bestaat, dient de medewerker het recht te hebben op uitbetaling van die overuren.

Het beveiligend personeel voldoet niet aan de kwalificaties, vanwege het ontbreken van specifieke training voor penitentiaire bewaking, en in het bijzonder met jongeren. Er zijn geen bezwaren om beveiligers extern in te huren, mits er voor de kwalificaties ingestaan kan worden. Op St. Maarten lijkt dat echter niet mogelijk.

De Raad concludeert dat de personele zorg niet op orde is. Deze behoeft dringend de aandacht.

Voor zover de Raad heeft kunnen beoordelen, oefent het personeel de functie integer uit. De achtergrond van het incident, is ten tijde van het onderzoek niet te achterhalen.

7.4 Communicatie

7.4.1 Criteria

De interne en externe communicatie functioneren naar behoren.

7.4.2 Bevindingen

Van de interne en externe communicatie heeft de Raad geen goed beeld kunnen krijgen. Op enige afstand signaleerde de Raad onvrede bij het personeel, vanwege meerdere redenen en oorzaken. Het gebrek aan interne communicatie was daar een van. De medewerkers gaven aan dat er vanuit het management geen duidelijke communicatie is geweest, hetgeen voor onvrede en onrust zorgde. Ook werd getwijfeld aan de vaardigheden als zodanig. Ten tijde van het onderzoek was er aandacht voor interne communicatie.

De externe communicatie heeft de Raad kunnen beoordelen aan de hand van de communicatie met direct betrokkenen. Het gaat dan om communicatie met familieleden van de jongeren en met samenwerkende organisaties. De communicatie met familieleden is goed en getuigt van betrokkenheid. De communicatie met de samenwerkende organisaties loopt soms achter bij overdracht van dossiers, maar wordt inhoudelijk goed bevonden door de medewerkers.

¹⁰ Doorstart MLC, juni 2016, p.7.

¹¹ Landsverordening materieel ambtenarenrecht, art. 19 jo 15 alsmede Bezoldigingsregeling ambtenaren.

7.4.3 Oordeel

Voorzover de Raad heeft kunnen beoordelen is de interne communicatie sinds de oprichting een moeilijk punt gebleken. Met name in de communicatie in de verticale lijn was er sprake van ruis en onduidelijkheid. De omstandigheden waaronder het team sinds de oprichting heeft gewerkt, zijn niet ideaal gebleken, zelfs verre van. In zijn algemeenheid oordeelt de Raad dat, alhoewel de oorzaak van gebrekkige communicatie ook aan een gebrek aan vaardigheden kan liggen, de omstandigheden waaronder gewerkt moest worden *mede* debet zijn aan de situatie waaruit een gebrekkige communicatie voortvloeit. Het management werd niet geëquipeerd met passende middelen en ondersteuning.

De externe communicatie verloopt naar behoren.

7.5 Evaluatiesysteem

7.5.1 Criterium

De instelling evalueert haar uitvoering periodiek en past haar beleid hier zonnodig op aan.

7.5.2 Bevindingen

Vanwege de afwezigheid van het Afdelingshoofd heeft de Raad niet volledig kunnen vaststellen of de instelling het eigen functioneren heeft geëvalueerd en heeft bijgesteld. Wel heeft de Raad diverse correspondentie onder ogen gekregen waaruit blijkt dat het management de knelpunten binnen de organisatie en het functioneren daarbinnen, uitdrukkelijk benoemt. De correspondentie is gericht aan de minister van Justitie en de minister van Onderwijs. Uit de stagnatie van de werkzaamheden en achteruitgang van de bezetting, blijkt dat de evaluaties nog niet tot bijstellingen hebben geleid.

In oktober 2015 is er vanuit het ministerie van Justitie in samenwerking met de instelling een evaluerend onderzoek gedaan en heeft de Commissie Justitieel Jeugdbeleid in juni 2015 en juni 2016 een evaluerend rapport opgesteld, met daarin de knelpunten genoemd. De documenten geven eenzelfde problematiek aan. Het document van de Commissie JJB van juni 2016 'Doorstart MLC' is uitgebreid en gedetailleerd. Het gaat in op alle onderdelen van de organisatie, bedrijfsvoering en ambtelijk/bestuurlijke structuur.

7.5.3 Oordeel

De Raad constateert dat er weliswaar wordt geëvalueerd, maar er na constatering van knelpunten, geen aanpassingen worden gedaan of verbetering optreedt. De evaluaties van uit het ministerie van Justitie en de Commissie Justitieel Jeugdbeleid zijn kernachtig verwoord. De geschetste problematiek geeft een goed beeld van de situatie.

Vervolgens is het van belang wat daarmee gedaan wordt. Gegeven de constatering, is opvolging van de conclusies van essentieel belang. De Raad heeft ten tijde van het onderzoek nog geen structurele aanpassingen waargenomen, maar heeft wel de indruk gekregen dat er met de inrichting van de Dienst Justitiële zorgverlening een nieuwe weg is ingeslagen waarmee de organisatie van het MLC beter geborgd zal kunnen worden. Vanuit daar zal dan moeten worden gewerkt aan de borging van de kwaliteit in de uitvoering.

7.6 Conclusie Organisatieaspecten

De Raad is van oordeel dat ondanks dat het MLC geen formele inbedding kende binnen de organisatie, er mogelijkheden hadden kunnen zijn om – in elk geval – de bezwaren van het personeel tegemoet te komen. Het bestaan van het MLC is weliswaar als pilot van start gegaan, maar het voortbestaan van een jeugdinstelling op St. Maarten staat vast. Het bestuurlijk commitment dient daaraan dan te worden gegeven. De opvolgende ministers van Justitie hebben weliswaar allen hun (persoonlijke) betrokkenheid bij het MLC getoond, echter men is niet in staat gebleken om de benodigde middelen te bewerkstelligen. De Raad is van oordeel dat het ontbreken daarvan mede heeft bijgedragen aan het disfunctioneren van de organisatie.

De organisatie is momenteel structureel onderbezet. Deels ligt daaraan ziekteverzuim ten grondslag, deels vertrek van personeel. Beide oorzaken komen echter voort uit de perikelen rond personeel & organisatie. Dat betekent dat de organisatie in een neerwaartse spiraal terecht is gekomen. Het is zaak dat de problemen rondom het personeel zo snel mogelijk worden opgelost.

De invulling van de functie van gedragsdeskundige moet sterk gewaarborgd blijven. Het is gebleken dat de behandeling van de jongeren stagneert zodra de aansturing van een gedragskundige wegvalt. Daarmee ontvalt de basis van de jeugd detentie. Insluiting van een jongere mag immers niet zonder meer plaatsvinden.

De reorganisatie binnen het MLC en de plaatsing van het MLC binnen de Dienst Justitiële Zorgverlening zullen mogelijk voor verbeteringen zorgen, als de organisatie zelf beter geborgd is.

Het evaluatiesysteem is tot dusver voornamelijk ‘van bovenaf’ uitgevoerd, namelijk vanuit de Commissie Justitieel Jeugdbeleid en het ministerie van Justitie. De knelpunten die daar worden benoemd, komen ook naar voren in correspondentie vanuit de organisatie aan het Ministerie. De Raad concludeert daarmee dat alle relevante partijen daarmee bekend zijn. Desondanks heeft dat nog niet geleid tot structurele voorzieningen of aanpassingen. Gezien de ernst van sommige knelpunten spreekt de Raad de hoop uit dat de evaluaties leiden tot verbeteringen, waardoor het MLC kan doorgroeien tot een volwaardige organisatie binnen de (toekomstige) Dienst.

Tabel

In de onderstaande tabel volgt een schematische weergave van de bevindingen en de beoordeling daarvan door de Raad.

Aan de hand van de volgende kleurenindeling worden de diverse aspecten van het toetsingskader beoordeeld:

Kwalificaties
Voldoet
Voldoet in overwegende mate
Kan beter
Moet beter
Voldoet niet

Rechtspositie	Omgang	Interne veiligheid	Organisatie-Aspecten	
Rechtmatige insluiting	Screening	Calamiteiten	Personele zorg	
Huisregels	Bejegening	Agressie	Communicatie	
Activiteitenprogramma	Rapportage/documentatie	Drugsontmoediging	Integriteit	
Accommodatie / hygiëne	Maatschappelijke re-integratie	Maatschappijbeveiliging	Evaluatiesysteem	
Voeding				
Maatschappelijk contact				
Toegang zorg				
Disciplinaire straffen / maatregel				
Klachten	Reintegratie behandeling	Reintegratie activiteiten	Beveiligingsvoorzieningen	Toezicht
	Verlof			

Aanbevelingen

1. Draag zorg voor de formele inbedding van de jeugdinstelling binnen de overheidsorganisatie en leidt het ertoe dat voldoende middelen beschikbaar zijn. Stap af van het pilot traject.
2. Draag zorg dat het personeel conform de toepasselijke regelgeving wordt aangesteld. Geef gevolg aan een volwaardig personeelsbeleid en kom gemaakte afspraken na. Zorg dat het personeel gekwalificeerd is of wordt.
3. Draag zorg voor een volwaardig onderwijsprogramma.
4. Leidt het ertoe dat de jongeren een volledige en nuttige dagbesteding hebben.
5. Draag zorg voor een calamiteiten plan. Leidt het personeel op voor calamiteiten en EHBO. Draag zorg voor veiligheidstrainingen.
6. Draag zorg dat het bewakend personeel voldoende is opgeleid met het oog op de veiligheid en omgang met de doelgroep.
7. Zorg dat een (de) Commissie van Toezicht in functie is. Draag zorg voor een klachtenregeling.
8. Pas de fysieke beveiliging zodanig aan dat er geen contrabande over de muren heen kunnen worden gegooid of onder de poorten door kunnen worden geschoven. Zorg voor een functionerende beveiligingspoort en zo mogelijk een scan.

Bijlage

Wet- en regelgeving nulmeting MLC

Internationaal

Internationale regelgeving

- Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM).
- Verdrag voor de Rechten van het Kind (VRK) (artikelen 37 en 40).
- Aanbevelingen van het Comité voor de Rechten van het Kind.
- United Nations Rules for the Protection of Juveniles Deprived of their Liberty, de 'Havanarules'.
- United Nations Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners and related recommendations (SMR).
- United Nations Standard Minimum Rules for the Administration of Juvenile Justice oftewel 'Beijingrules' (BR).
- Verdrag voor Burger- en Politieke rechten (BUPO).
- Europees Verdrag ter voorkoming van foltering en onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing.
- United Nations Guidelines for the Prevention of Juvenile Delinquency (Riyadh Guidelines).
- United Nations Standard Minimum Rules for Non-custodial Measures (Tokyo Rules).

Aanbevelingen van de Raad van Ministers van Europa aan de lidstaten van de Raad van Europa

- European prison rules (EPR) Rec(2006)2.
- European Rules for Juvenile Offenders subject to sanctions or measures (ERJO).
- Standards van de Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT).
- Rec(2005)5 on the rights of children living in residential institutions.
- Rec(2004)10 concerning the protection of the human rights and dignity of persons with mental disorder.
- Rec(2003)20 concerning new ways of dealing with juvenile delinquency and the role of juvenile justice.
- R (97) 12 on staff concerned with the implementation of sanctions or measures.
- R (87) 20 on social reactions to juvenile delinquency.

Nationale wet- en regelgeving

Op 1 juni 2015 is het nieuwe wetboek van strafrecht voor Sint Maarten in werking getreden. Artikel 1:15 WvSr is zeer belangrijk voor wat betreft de rechtspositie van de jeugdige die gedetineerd zijn. Daarin is bepaald dat de tenuitvoerlegging van vrijheidsstraffen en vrijheidsbenemende maatregelen bij of krachtens landsverordening te stellen regels geschiedt. Het tweede lid van dat artikel benoemt een zestal onderwerpen waarover in elk geval 'bij of krachtens landsverordening' regels gesteld moeten worden. Die onderwerpen zijn:

- De aanwijzing en de bestemming van inrichtingen bestemd voor deze tenuitvoerlegging.
- De selectie van de personen ten aanzien van wie de tenuitvoerlegging van de voornoemde straffen en maatregelen plaatsvindt voor de inrichtingen.
- Het beheer van de inrichtingen en het toezicht daarop.
- Het regime in de inrichtingen.
- Gevallen waarin en de wijze waarop beperkingen op de grondrechten van de in onderdeel b omschreven personen plaats kan vinden.
- De rechtsgang voor de in onderdeel b omschreven personen aangaande beslissingen die hen raken en het regime van de inrichting betreffen alsmede beslissingen tot hun plaatsing en overplaatsing.

Bij de invoering van het nieuw wetboek van strafrecht voor Sint Maarten is echter geen nieuw pakket aan uitvoeringswetgeving gekomen. Een Landsverordening justitiële jeugdinrichtingen is er niet. Ook uitgebleven zijn nieuwe uitvoeringsregelingen specifiek met betrekking tot de rechtspositie van de minderjarige in detentie. De (sterk verouderde) uitvoeringsmaatregelen van het voormalig land Nederlandse Antillen die over zijn gegaan op land Sint Maarten zijn vooralsnog geldend.

De basis voor de rechtspositie voor alle gedetineerden is neergelegd in de Landsverordening beginselen gevangeniswezen. Deze Landsverordening is nader uitgewerkt in:

- de Gevangenismaatregel (hierna: GM);
- de Aanwijzingsregeling gestichten;
- het Huishoudelijk reglement penitentiaire inrichtingen en
- de Beschikking geweldinstructie Gevangeniswezen.

Nationaal overig

Voor de rechtspositie van de jeugdige die ter beschikking is gesteld van de regering, de PIJ- maatregel of de gedragsbeïnvloedende maatregel opgelegd heeft gekregen of in een jeugdinrichting is geplaatst vanwege een ondertoezichtstelling met uithuisplaatsing is verder van belang:

- De Landsverordening houdende beginselen en voorschriften omtrent maatregelen ten opzichte van jeugdige personen.
- Het Besluit van 10 mei 1924 tot nadere uitvoering van artikelen 22 en 23 (thans artikel 27) van de Landsverordening houdende beginselen en voorschriften omtrent maatregelen ten opzichte van jeugdige personen.
- De Landsverordening houdende bepaling van de plaats van vestiging van een op te richten overheidsopvoedingsgesticht.
- De Ministeriële Beschikking d.d. 12 december 2014 tot oprichting opvoedingsgesticht het Miss Lalie Center.
- De Staatsregeling van Sint Maarten.
- Het Wetboek van Strafvordering.

Staatsregeling

Artikel 3. Niemand mag worden onderworpen aan folteringen of aan wrede, onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing.

Artikel 30

1. Allen aan wie de vrijheid is ontnomen worden behandeld met menselijkheid en met eerbied voor de waardigheid, inherent aan de menselijke persoon.
3. Jeugdige verdachten worden gescheiden gehouden van volwassenen en zo spoedig mogelijk voor de rechter geleid.
4. Het gevangenisstelsel voorziet in een behandeling van gevangenen die in de eerste plaats is gericht op heropvoeding en reclassering. Jeugdigen gevangenen worden gescheiden gehouden van volwassenen en worden behandeld in overeenstemming met hun leeftijd en wettelijke staat.

Lvo. beginselen gevangeniswezen

Artikel 1. Voor de toepassing van deze landsverordening wordt verstaan onder:

- b. gedetineerden: de personen, ingesloten in gevangenissen, huizen van bewaring en landsinrichtingen voor ter beschikking gestelden;
- c. onveroordeelden: de personen, niet krachtens veroordeling tot straf of maatregel, ingesloten in een van de gestichten, bedoeld in artikel 2.

Artikel 3, eerste lid. De minister wijst de gestichten of afdelingen van gestichten aan, die bestemd zijn voor gevangenis, huis van bewaring en inrichting voor ter beschikking gestelden.

Artikel 7. De minister wijst een of meer gevangenissen aan, waarvan afdelingen in het bijzonder bestemd zijn voor de opnemings van mannelijke tot gevangenisstraf veroordeelden, die de leeftijd van 21 jaren nog niet hebben bereikt.

Artikel 20, tweede lid. Mannelijke gedetineerden beneden de 21 jaren worden bij voorkeur afgezonderd van de volwassen gedetineerden.

LANDSVERORDENING houdende bepaling van de plaats van vestiging van een op te richten overheidsopvoedingsgesticht, als bedoeld in artikel 1 van de Landsverordening houdende beginselen en voorschriften omtrent maatregelen ten opzichte van jeugdige personen.

Artikel 1. Er wordt van overheidswege een opvoedingsgesticht in Sint Maarten opgericht.

Lv houdende beginselen en voorschriften omtrent maatregelen ten opzichte van jeugdige personen.

Artikel 1. Naarmate van de behoefte worden er opvoedingsgestichten opgericht, waarvan het aantal en de plaatsen van vestiging bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, worden bepaald.

Aanwijzingsregeling gestichten, Ministeriële regeling houdende aanwijzing van gestichten als bedoeld in de Landsverordening beginselen gevangeniswezen, AB 2013, GT no. 575.

Artikel 3. Als gevangenis bedoeld in de artikelen 7, 8, 9, 10 en 11 van de Landsverordening beginselen gevangeniswezen, wordt aangewezen de Strafgevangenis te Sint Maarten.

Burgerlijk Wetboek 1

Artikel 263

1. Indien dit in het belang van de verzorging en opvoeding noodzakelijk is, kan de rechter in eerste aanleg het kind doen opnemen in een door hem aan te wijzen inrichting of elders dan in een inrichting.
2. Bij zijn keuze let de rechter in eerste aanleg op de wensen van hen die het gezag uitoefenen, en op de godsdienstige gezindheid en levensovertuiging van het kind en van het gezin waartoe het kind behoort.
3. De rechter in eerste aanleg bepaalt de duur van de opneming op een termijn van ten hoogste een jaar. Hij kan deze termijn telkens met een jaar verlengen en te allen tijde verkorten.
4. De termijn van opneming in een tuchtschool kan een jaar of, indien het kind nog niet veertien jaren oud is, zes maanden niet overschrijden.
5. Opneming in een inrichting eindigt mede door een besluit van de Minister van Justitie, de rechter in eerste aanleg gehoord, wanneer de Minister van Justitie dit in verband met een juiste verdeling van de in de aangewezen inrichtingen beschikbare plaatsruimte noodzakelijk oordeelt.

MB tot oprichting MLC

Artikelen 2-4

MLC voor minderjarige jongens 12-18jr en bestemd als HVB, jeugdgevangenis/ JJI, opvoedgesticht en PIJ-maatregel ipv jeugd-TBR (zie ook mvt bij artikel 162-164 WvSr).

Voor de uitvoering van:

- Jeugddetentie.
- Justitiële jeugdbeschermingsmaatregel OTS + plaatsing in een inrichting op grond het BW 1:263.
- De PIJ- maatregel.
- De maatregelmaatregel omtrent het gedrag van de jeugdige.

Colofon

Raad voor de rechtshandhaving
Charles Vogesstreet 7 | Joeliva building Philipsburg | Sint Maarten
www.raadrechtshandhaving.com

December 2016 | 100320